

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**TAŞIMALI EĞİTİMDE YAŞANAN SORUNLAR VE
ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
(DENİZLİ İLİ – ÇARDAK VE BOZKURT İLÇELERİ)**

YAŞAR SOĞANCI

DENİZLİ 2022

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ BİLİM DALI
TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJESİ**

**TAŞIMALI EĞİTİMDE YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM
ÖNERİLERİ
(DENİZLİ İLİ - ÇARDAK VE BOZKURT İLÇELERİ)**

Yaşar SOĞANCI

**Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan TUZCU**

DENİZLİ 2022

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans yapma sürecinde görüş ve eleştirileriyle beni yönlendiren, rehberliğini, zamanını ve bilgisini esirgemeyen kıymetli hocam - danışmanım Dr. Gökhan TUZCU'ya çok teşekkür ederim. O olmasaydı, Eğitim Ekonomisi ve Planlaması bilim dalından haberimiz olmayacaktı. Bu dalda eğitim görme olanağına kavuşamayacaktık ve eğitimin çok önemli bir boyutunu da göremeyecektik. Dr. TUZCU, bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde başından sonuna kadar, düşüncelerini ve deneyimlerini benimle paylaşmış ve bu süreçte bana sürekli destek olmuştur. Çok teşekkür ediyorum.

Yüksek lisans boyunca bilgilerinden yararlandığım tüm akademisyenlere, Varlığından büyük güç aldığım sevgili kızım Ela Melis SOĞANCI'ya Yürekten teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Yaşar SOĞANCI

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, proje yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu proje çalışmasında; proje içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu projenin herhangi bir bölümünü, bu üniversitede ya da başka bir üniversitede başka bir proje çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

İmza
Yaşar SOĞANCI

ÖZET

Taşınmalı Eğitimde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Denizli İli - Çardak ve Bozkurt İlçeleri)

SOĞANCI, Yaşar

Tezsiz Yüksek Lisans Projesi, Eğitim Bilimleri ABD
Eğitim Yönetimi Bilim Dalı
Proje Danışmanı: Dr. Gökhan TUZCU
Haziran 2022, 49 sayfa

Türkiye’de uzun yıllardır taşınmalı eğitim yapılmaktadır. Bu araştırma 2021-2022 öğretim yılında, Denizli ilinin Çardak ve Bozkurt ilçelerinde, taşınmalı eğitim uygulamalarında yaşanan sorunların yöneticiler, öğretmenler ve öğrenciler gözüyle tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Veriler, 4 yönetici, 8 öğretmen ve 8 öğrenci olmak üzere 20 katılımcıdan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır.

Taşınmalı eğitim yapılmasının en büyük nedeni, öğrenci sayısının çok az olduğu köylerdeki okulların kapatılmış olmasıdır. Bunun yanında, taşınmalı eğitimle daha nitelikli eğitim alınabilmesidir. Ancak taşınmalı eğitime karşı olan, öğrencilerin yaşadıkları köylerde eğitim görmelerini düşünenler de bulunmaktadır.

Ulaşımında yaşanan sorunların başında, bazı araçların bakımsız olması ve sürücülerin dikkatsiz ve eğitimsiz olmaları edilmektedir. Farklı okul düzeyinde bulunan öğrencilerin aynı araçta taşınması da sorun olarak görülmektedir. Herhangi bir sorun olmadığını düşünenler de vardır. Ulaşımında yaşanan sorunların, araçların yenilenmesi, sürücülerin eğitilmesi ve denetimlerin artırılması ile çözüleceği düşünülmektedir.

Taşınmalı eğitimde verilen öğle yemeklerinin çeşitli olmaması, öğrenciye hitap etmemesi, soğuk ve az olması gibi sorunlar bulunmaktadır. Ayrıca yemekhane olmaması ve yemekhanedeki düzensizlik te sorun olarak görülmektedir. Öğle yemeğinde yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerisi olarak, çıkan yemeklerin, öğrenciye yönelik olmalı ve kalitesinin artırılması istenmektedir. Her okulun kendi yemekhanesi olmasını isteyenlerin yanında yemekhanede oturma düzeni ve yemek sırasının düzenlenmesinin de çözüm olacağı düşünülmektedir.

Çevre köylerdeki öğrencilerin taşındığı merkezi konumdaki okullardan kaynaklanan sorunlara ilişkin, okulun uzaklığı, öğrenciler arasında uyumsuzluk ve güvenlik sorunları ön plana çıkmaktadır. Diğer sorunlar şunlardır: Öğrencilerin öğle aralarında zaman geçirebilecekleri uygun fiziksel ortamlar yoktur, nöbetçi öğretmenler

parasal karşılığı olmadan fazladan sorumluluk almaktadırlar ve evre köylerden gelen öğrenciler destekleme ve yetiştirme kurslara katılamamaktadır. Bu sorunların çözümlenebilmesi için, taşıma merkezi okulların fiziki koşulları iyileştirilmelidir, güvenlik görevlisi çalıştırılmalıdır, nöbet tutan öğretmenlere ücret ödenmelidir.

Anahtar Sözcükler: Taşımalı eğitim, eğitim planlaması, eğitim ekonomisi.

İÇİNDEKİLER

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET	vi
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	6
1.3. Alt Problemler.....	6
1.4. Araştırmanın Amacı.....	6
1.5. Araştırmanın Önemi	6
1.6. Sayıtlar	8
1.7. Sınırlılıklar	8
1.8. Tanımlar.....	8
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	3
2.1. Kuramsal Çerçeve.....	3
2.2. Taşınmalı Eğitim Uygulaması Gerekçeleri.....	3
2.3. Taşınmalı Eğitimin Yararları	10
2.4. İlgili Araştırmalar	11
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM.....	11
3.1. Araştırmanın Modeli.....	11
3.2. Evren ve Örneklem	11
3.3. Veri Toplama Aracı	14
3.4. Verilerin Toplanması	15
3.5. Verilerin Çözümlemesi	15
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUMLAR	14
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	14
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	18
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	19
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	21
4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	23
4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	24
4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	27
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	30
5.1. Tartışma ve Sonuç	30
5.2. Öneriler	31
ALTINCI BÖLÜM: KAYNAKÇA	33
EKLER.....	35
ÖZGEÇMİŞ	39

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.1. <i>Türkiye’de Taşımali Eğitim (2015-2016 Öğretim Yılı)</i>	2
Tablo 1.2. <i>Türkiye’de Taşımali Eğitim (2020-2021 Öğretim Yılı)</i>	3
Tablo 1.3. <i>Denizli İli Çardak İlçesi Taşımali Eğitim (2015-2016 Öğretim Yılı)</i>	4
Tablo 1.4. <i>Denizli İli Çardak İlçesi Taşımali Eğitim (2020-2021 Öğretim Yılı)</i>	4
Tablo 1.5. <i>Denizli İli - Bozkurt İlçesinde Taşımali Eğitim (2015-2016 Öğretim Yılı)</i>	5
Tablo 1.6. <i>Denizli İli - Bozkurt İlçesinde Taşımali Eğitim (2020-2021 Öğretim Yılı)</i>	5
Tablo 3.1. <i>Okul Yöneticileri, Öğretmen ve Öğrencilerin Özellikleri</i>	14
Tablo 4.1. <i>Taşımali Eğitime Neden Gereksinim Duyulduğuna İlişkin Görüşler</i>	16
Tablo 4.2. <i>Taşımali Eğitimde Ulaşımında Yaşanan Sorunlara İlişkin Görüşler</i>	18
Tablo 4.3. <i>Taşımali Eğitim Ulaşımında Yaşanan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri</i>	20
Tablo 4.4. <i>Taşımali Eğitim Öğle Yemeğinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Görüşler</i>	21
Tablo 4.5. <i>Taşımali Eğitim Öğle Yemeğinde Yaşanan Sorunların Çözümüne İlişkin Öneriler</i>	23
Tablo 4.6. <i>Taşıma Merkezi Olan Okullardan Kaynaklanan Sorunlar</i>	25
Tablo 4.7. <i>Taşıma Merkezi Olan Okullardan Kaynaklanan Sorunların Çözüm Önerileri</i>	27

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

Ülkeler, yurttaşlarının kolay yaşaması için birçok niteliğe sahip olmasını ister. Bu nitelikleri kazandırmanın en kolay yolu da eğitimidir. Devlet bu eğitimi, tüm yurttaşlarına eşit bir biçimde vermelidir. Türkiye’de yerleşim yerleri oldukça dağınıktır, bazı yörelerde de yoğun göç yaşanmaktadır. Bu koşullar, bir yandan eğitimin niteliğinin yükseltilmesini, diğer yandan da eğitim maliyetinin azaltılmasını zorunlu kılmaktadır. Taşımali eğitim, bu bağlamda değerlendirilmelidir (Tuzcu, 2021, 114).

Taşımali eğitim, ilk olarak 1989-1990 öğretim yılının ikinci yarısında Kırıkkale’de 3, Kocaeli’nde 2 olmak üzere toplam 5 merkezde denenmeye başlanmıştır. Uygulamanın başarılı görülmesi üzerine, 1990-1991 öğretim yılından itibaren Antalya, Çankırı, Konya, Van, Balıkesir, Çanakkale, Eskişehir, Kırklareli ve Kocaeli illerinden seçilen 77 merkezde uygulama sürdürülmüştür. 1991-1992 öğretim yılında ise uygulama yaygınlaştırılarak 29 il ve bu illere bağlı 78 ilçenin 960 köy okulunda devam ettirilmiş, 16.538 öğrenci 375 merkez okuluna taşınmıştır. 1992-1993 öğretim yılında uygulama 43 il, 325 ilçe ve 938 merkez okula yaygınlaştırılarak toplam 53.676 öğrencinin taşımali eğitimden yararlanması sağlanmıştır (Büyükkaragöz ve Şahin, 1995, 38-45). Daha önce temel eğitim olarak düzenlenen taşımali eğitim, Millî Eğitim Temel Yasası ile tanınan eğitim hakkından yoksun kalması olası olan ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim okul/kurumlarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitimden yararlanan özel eğitim kursiyerlerinin resmî okul/kurumlarda taşıma yoluyla eğitime erişimlerini sağlamak (MEB, 2014) olarak değiştirilen taşımali eğitim yönetmeliği ile temel eğitim, özel eğitim ve orta öğretimi kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Eğitimin hedefi, herkesi aynı türde ve düzeyde bilgi ve beceriler ile donatmak değildir. Kişiyeye, öğrenme gücü oranında öğrenebilmesi için olanak sağlanması ve bu olanaklardan yararlanmada eşit fırsatlar sunulmasıdır. Bu bağlamda, ekonomik olanaklardan yoksun ama başarılı kişilerin, eğitimin üst düzeylerine ulaşabilmeleri için devletçe desteklenmesi zorunludur. Başarılı kişiler, gereksinim duydukları eğitimsel olanakları devletten isteyebilmelidir. Eğer bu sağlanamazsa, hukuksal olan eşitlik gerçek eşitliğe dönüşmez (Tuzcu, 2021, 56).

Türkiye’nin kırsal alanındaki yerleşimi, ekonomik, kültürel ve coğrafi nedenlere bağlı olarak dağınık bir yapı oluşturmaktadır. Nitekim köylerin % 40’ında nüfus, 750’den kişiden daha azdır. Kom, mezra, oba, mahalle, yayla gibi yerlerde de insanlar

yaşadığından, nüfusun yerleşim biçimi oldukça dağınıktır. Buna göre nüfusu bir ilkokul kurmak için yeterli olmayan yerleşim birimlerindeki eğitim gereksinimlerinin karşılanması için taşınmalı eğitim kaçınılmazdır (Karakütük, 1996).

Milli Eğitim Şurası Ön Hazırlık Çalışmaları Raporu'nda; ilköğretim düzeyinde okul binaları yapımında dengeli bir planlamanın olmadığı, ilköğretim okullarının ışık ve diğer bölümlerinin karşılamadığı, taşınmalı ilköğretim kapsamında öğrencilerin beslenme sorununun çözülemediği, taşınan okul binalarının atıl halde bırakıldığı, taşıma merkezlerinin Bakanlıkça finanse edilmesi gerektiği, taşıma merkezlerinde yapılacak okulların sekiz yıllık bir eğitimi verecek düzeyde olması ve gereksinim duyulan bölümlerin bu okullarda yer alması gerektiği belirtilmiştir (MEB, 2000).

Yapılan araştırmalarda, (Altunsaray, 1996; Büyükboyacı, 1998; Kabaş, 2006; Karakütük, 1996; Kaya ve Bilgin Aksu, 2004; Küçüksüleymanoğlu, 2006) eğitimde niteliğin artırılması, fırsat ve olanak eşitliğinin sağlanması amacıyla uygulanan taşınmalı eğitimde sorunların yaşandığı görülmektedir.

Bu araştırmada, Denizli İlinin Çardak ve Bozkurt ilçelerinde taşınmalı eğitimde (ilkokul ve ortaokul) yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri ortaya konulmaktadır.

Türkiye'de 2015-2016 ve 2020-2021 öğretim yıllarında taşınmalı eğitime ilişkin sayısal veriler Tablo 1.1. ve Tablo 1.2'de görülmektedir.

Tablo 1.1. *Türkiye'de Taşınmalı Eğitim (2015-2016 Öğretim Yılı)*

Okul Türü ve Düzeyi	Taşınan Okul Sayısı	Taşınan Öğrenci Sayısı	Merkez Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı
İlkokul	43.959	288.883	11.853	274.291
	(İlkokul+ortaokul)		(İlkokul+ortaokul)	
Ortaokul		519.449		287.927
Lise	v.y.	479.184	4.912	277.188
Özel Eğitim	v.y.	72.741	4.791	8.937
Toplam	v.y.	1.360.257	21.556	848.343

v.y: veri yok. Kaynak: MEB, Milli Eğitim İstatistikleri (2015-2016), s.64, 65, 118, 120, 122, 125, 210.

Türkiye genelinde 2015-2016 öğretim yılında toplam 1.360.257 öğrenci, merkezi konumdaki 21.556 okula her gün taşınmış, orada eğitim görmüştür. Taşıma merkezi konumunda olan bu okullarda 848.343 öğretmen görev yapmıştır.

Tablo 1.2. Türkiye'de Taşınalı Eğitim (2020-2021 Öğretim Yılı)

Okul Türü ve Düzeyi	Taşınan Okul Sayısı	Taşınan Öğrenci Sayısı	Merkez Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı
İlkokul	41.845 (İlkokul+Ortaokul)	288.579	12.058 (İlkokul+Ortaokul)	270.443
Ortaokul		433.540		327.155
Lise	v.y.	450.527	5.112	311.835
Özel Eğitim	v.y.	106.369	7.897	15.335
Toplam	v.y.	1.279.015	25.067	924.768

v.y: veri yok. Kaynak: MEB, Milli Eğitim İstatistikleri (2020-2021), s.74, 75, 128, 130, 132, 134, 220.

Tablo 1.2'de görüldüğü gibi 2020-2021 öğretim yılında 1.279.015 öğrenci, 25.067 merkezi okula taşınmış, bu okullarda eğitim görmüştür. Öğrencileri taşınan ortaöğretim ve özel eğitim okulu sayısına ilişkin veri yoktur. Taşıma merkezi konumundaki okullarda 924.768 öğretmen görev yapmıştır.

Tablo 1.1. ve Tablo 1.2. karşılaştırıldığında, beş yıllık süreçte, taşınan öğrenci sayısı azalmıştır. Taşıma merkezi olan okul sayısı ve bu okullarda çalışan öğretmen sayısı ise artmıştır. Taşınan öğrenci sayısı azalırken, taşıma merkezi okullarda çalışan öğretmen sayısının artması düşündürücüdür.

Bir milyonu aşkın öğrencinin taşınalı eğitim modeli ile eğitim görmesi, taşınalı eğitimin, sistemin ana parçalarından biri olduğunun göstergesidir. Sistemin yöneticisi ve denetleyicisi konumundaki okul yöneticilerinin görüşleri ile öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşlerinin alınması, sistemin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda, taşınalı eğitim sürecinde yaşanan sorunlar araştırılmış, ortaya konulmuş ve çözüm önerileri getirilmiştir. Ulusal alanyazın incelendiğinde, taşınalı eğitim ile ilgili çalışmaların yapıldığı görülmektedir, ancak Denizli ili özelinde yapılan çalışma sayısı çok azdır.

Taşınalı eğitimin Türkiye genelindeki durumu incelendikten sonra yerel düzeyde durumun ne olduğunu incelemenin yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda, Denizli ili Çardak ve Bozkurt ilçelerinde 2015 yılından 2020 yılında kadar olan 5 yıllık süreçte taşınalı eğitim sayısal olarak incelenmiştir.

Tablo 1.3. *Denizli İli Çardak İlçesi Taşınmalı Eğitim (2015-2016 Öğretim Yılı)*

Okul Türü ve Düzeyi	Taşınan Okul Sayısı	Taşınan Öğrenci Sayısı	Merkez Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı
İlkokul	1	34	1	38
Ortaokul	2	53	2	38
Lise	1	73	1	15
Özel Eğitim	0	0	0	0
Toplam	4	160	4	91

v.y: veri yok. Kaynak: Çardak İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü.

Çardak ilçesinde 2020-2021 öğretim yılında taşınmalı eğitime ilişkin sayısal veriler Tablo 1.4'te görülmektedir.

Tablo 1.4. *Denizli İli Çardak İlçesi Taşınmalı Eğitim (2020-2021 Öğretim Yılı)*

Okul Türü ve Düzeyi	Taşınan Okul Sayısı	Taşınan Öğrenci Sayısı	Merkez Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı
İlkokul	1	33	1	29
Ortaokul	1	35	1	26
Lise	1	106	1	21
Özel Eğitim	3	5	3	3
Toplam	6	179	6	79

v.y: veri yok. Kaynak: Çardak İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü.

Çardak ilçesinin taşınmalı eğitim ile ilgili 2015-2016 öğretim yılı kayıtlarına göre 2020-2021 öğretim yılı taşınan öğrenci sayısının artış gösterdiği görülmektedir. Taşınan yerleşim birimi ve okul sayısında bir değişiklik olmamasına rağmen, artışın ortaöğretim taşınmasında olması, ortaöğretime geçiş sınavında yapılan değişiklikle sınavla alan ortaöğretim kurumlarının sınırlandırılması gösterilebilir. İlköğretim okullarında öğrenci sayısında çok fazla değişim yaşanmamıştır.

2015-2016 öğretim yılında, taşınan özel eğitim (engelli) öğrencisi yokken, 2020-2021 öğretim yılında vardır. Demek ki her geçen yıl, özel eğitim öğrencileri için olanaklar sağlanmakta ve artırılmaktadır.

Çardak ilçesindeki taşınmalı eğitime ilişkin sayısal veriler incelendikten sonra Bozkurt ilçesindeki duruma bakmanın yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda Tablo 1.5. ve Tablo 1.6 düzenlenmiştir.

Tablo 1.5. *Denizli İli - Bozkurt İlçesinde Taşınmalı Eğitim (2015-2016 Öğretim Yılı)*

Okul Türü ve Düzeyi	Taşınan Okul Sayısı	Taşınan Öğrenci Sayısı	Merkez Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı
İlkokul	2	111	1	21
Ortaokul	3	101	1	33
Lise	1	13	1	15
Özel Eğitim	0	0	0	0
Toplam	6	235	3	69

v.y: veri yok. Kaynak: Bozkurt İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü.

Bozkurt ilçesinde 2015-2016 öğretim yılında, 6 okulun öğrencileri, başka bir okula taşınmıştır. Bu 235 öğrenci, merkezi konumdaki 3 okula her gün taşınmış, orada eğitim görmüştür. Merkezi konumda olan bu okullarda 69 öğretmen görev yapmıştır. Taşınan özel eğitim (engelli) öğrencisi yoktur.

Tablo 1.6. *Denizli İli - Bozkurt İlçesinde Taşınmalı Eğitim (2020-2021 Öğretim Yılı)*

Okul Türü ve Düzeyi	Taşınan Okul Sayısı	Taşınan Öğrenci Sayısı	Merkez Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı
İlkokul	2	57	1	17
Ortaokul	3	87	1	34
Lise	1	16	1	18
Özel Eğitim	0	0	0	0
Toplam	6	160	3	69

v.y: veri yok. Kaynak: Bozkurt İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü.

Bozkurt ilçesinde 2020-2021 öğretim yılında, 6 okulun öğrencileri, başka bir okula taşınmıştır. Bu 160 öğrenci, merkezi konumdaki 3 okula her gün taşınmış, orada eğitim görmüştür. Merkezi konumda olan bu okullarda 69 öğretmen görev yapmıştır. Taşınan özel eğitim (engelli) öğrencisi yoktur.

2015-2016 öğretim yılı ile 2020-2021 öğretim yıl karşılaştırıldığında, beş yıllık süreçte, taşınan okul sayısı, merkezi konumdaki okul sayısı ve bu okullarda görev yapan öğretmenlerin sayısı değişmemiş, ancak taşınan öğrenci sayısı değişmiştir, azalmıştır. Bunun nedeninin, köyden şehire (Denizli il merkezi ve Bozkurt ilçe merkezine) yapılan göçler ve her geçen yıl doğum oranlarının azalması olduğu söylenebilir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi şöyledir: “Okul yöneticileri, öğretmen ve öğrencilerin görüşlerine göre, taşımali eğitimde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?”

1.3. Alt Problemler

Bu araştırma, Denizli İlinin Çardak ve Bozkurt ilçelerinde taşımali eğitimde (ilkokul ve ortaokul) yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda alt problemler şunlardır. Okul yöneticilerinin, öğretmenlerin ve öğrencilerin:

1. Taşımali eğitime neden gereksinim duyulduğuna ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Ulaşımında yaşanan sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Ulaşımında yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?
4. Öğle yemeğinde yaşanan sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Öğle yemeğinde yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?
6. Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
7. Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunların çözümüne ilişkin görüşleri nelerdir?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Denizli İlinin Çardak ve Bozkurt ilçelerinde, taşımali eğitimde (ilkokul ve ortaokul) yaşanan ulaşım, öğle yemeği ve taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunları tespit etmek ve çözüm önerileri sunmaktır.

Sorunların ortaya konulması ve bunlara ilişkin öneriler geliştirilmesi ile, ulusal ve yerel düzeydeki politika yapıcılara ve uygulayıcılara katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu alanda araştırma yapanlara da bir ufuk kazandırılması beklenmektedir.

1.5. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, taşıma yoluyla eğitim veren ilkokul ve ortaokul yöneticilerine, öğretmenlere ve öğrencilerin ana-babalarına, karşılaşılabilecekleri sorunları ve bu sorunların çözümüne ilişkin bir kaynak olabilir. Türkiye'nin dağınık coğrafik yapısı, iklim, ekonomi vb etkenler, taşımali eğitimi zorunlu yapmaktadır. Türkiye'de 1989-1990 öğretim yılından itibaren her yıl artan taşımali eğitim, 2020-2021 öğretim yılında 1.279.015 öğrenciye ulaşmıştır.

Türkiye’de köyden şehire göç ve doğum oranlarının azalması sonucunda, köylerin nüfusu azalmaktadır. Doğal olarak köylerde eğitim çağındaki çocuk sayısı da azalmaktadır. Bunu sonucunda, varolan okulları 8-10 öğrenciyle açık tutmanın da bir anlamı yoktur. Ekonomik te değildir, eğitimsel de değildir. Bu nedenle öğrenci sayısı çok az olan, nitelikli bir biçimde eğitimin sürdürülemediği köy okulları kapatılmaktadır. Kapatılan köylerdeki çocukların eğitim olanaklarından yoksun kalmamaları için ve öğrenci azlığı nedeniyle birleştirilmiş sınıfta eğitim gören öğrencilerin daha nitelikli eğitim olanaklarına kavuşabilmeleri için taşınmalı eğitim yapılmaktadır.

Ülke genelinde taşınmalı eğitim verilen okullara öğrencilerin günü birlik taşınarak eğitim görmesi, bu okulların genelde kırsal kesimde bulunması ve yapılan bazı araştırmalarda taşınmalı eğitim okullarının kendilerine özgü sorunlarının tespit edilmiş olması, taşınmalı eğitim okullarında yaşanan sorunları araştırmayı önemli ve gerekli kılmaktadır.

Taşınmalı eğitimin olumlu ve olumsuz yönleriyle ilgili araştırmalar yapılmıştır (Altunsaray, 1996; Büyükboyacı, 1998; Kabaş, 2006; Karakütük, 1996; Kaya ve Bilgin Aksu, 2009; Küçüksüleymanoğlu, 2006). Yapılan çalışmalar daha çok öğretmenler ve öğrenciler üzerinde yoğunlaşmaktadır (Çabuk Kaya, 2006; Arı, 2003; Bilek ve Kale, 2012; Uslu, 2017), bazı çalışmalar ise yalnızca okul müdürlerinin görüşlerine odaklanmaktadır (Uraslu, 2017). Aynı çalışma içerisinde okul yöneticisi, öğretmen ve öğrencinin görüşlerini alan çalışmalar yer almakta (Yeşilyurt, Orak, Tozlu, Uçak ve Sezer, 2007; Recepoğlu, 2006) ancak Denizli özelinde taşınmalı öğrenciler ile ilgili böyle bir çalışma bulunmamaktadır. Bu bakımdan alanyazına katkıda bulunması beklenmektedir.

Okul yöneticilerinin, öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşlerine göre taşınmalı eğitimde yaşanan sorunların tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin sunulmasının, taşınmalı eğitim sisteminin gelişmesine yardımcı olması beklenmektedir. Böylece taşınmalı eğitim alan öğrencilerin mutluluğu ve geleceği için alacakları eğitimin kalitesinin artması, öğrencilerin akademik başarılarının artması ve eğitimde fırsat eşitliğinin oluşmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

1.6. Sayıtlar

Araştırmanın sayıtları şunlardır:

- Araştırmaya katılan okul yöneticileri, öğretmen ve öğrenciler, görüşme sorularına doğru ve içten yanıt vermişlerdir.
- Okul yöneticileri, öğretmen ve öğrencilerin taşınalı eğitime ilişkin bilgileri yeterli düzeydedir.

1.7. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- Denizli ilinin Çardak ve Bozkurt ilçelerinde yapılmıştır. Diğer illeri ve ilçeleri kapsamamaktadır.
- 2021-2022 öğretim yılında yapılmıştır. Diğer yılları kapsamamaktadır.
- Taşıma merkezi olan okullardaki yöneticiler, öğretmenler ve öğrencilerin görüşleri üzerinde yapılmıştır. Diğer kişileri kapsamamaktadır.

1.8. Tanımlar

Okul Müdürü: Milli Eğitim Bakanlığına ait her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında müdürlük görevini yürüten kişi (YSGY, 2021).

Okul Müdür Yardımcısı: Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında müdür yardımcılığı görevini ikinci görev kapsamında yürütenler (YSGY, 2021).

Öğretmen: Taşıma merkezi olan okullarda görevli öğretmen unvanlı çalışanlardır.

Taşınalı eğitim: Öğrencilerin, yaşadıkları köyden başka bir köydeki ya da kasabadaki okula gitmeleri ve orada eğitim görmeleri.

Taşıma Merkezi: Taşınalı eğitim kapsamına alınan öğrencilerin eğitimlerine devam ettikleri resmî okul/kurumdur (TYEY, 2014).

Taşıma Yemeği: Taşınalı eğitim uygulamasında öğrencilerin yedikleri öğle yemeğidir.

Sürücü: Taşınalı eğitimi sağlayan dolmuşu (minibüsü) kullanan kişidir.

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde taşınmalı eğitim, taşıma merkezi okul, taşınmalı eğitim ile ilgili görüşler, taşınmalı eğitimin yararları ve taşınmalı eğitimde karşılaşılan sorunlar ve bu alanda daha önceden yapılmış araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Kuramsal Çerçeve

Temel eğitim her yurttaşın yaşamında karşılaştığı ve karşılaştacağı kişisel, toplumsal sorunlarını çözmede; toplumun değerlerine uyum sağlamada, üretken ve tutumlu olmada temel yeterlilikleri, alışkanlıkları kazandıran bir eğitimidir (Başaran, 1982). Zorunlu eğitim ile birlikte okullaşma oranı artar ve o çağdaki çocukların temel eğitimden yararlanması sağlanır.

Türkiye’de Ağustos 1997 - Mart 2012 döneminde kesintisiz sekiz yıllık ilköğretim yapılmıştır. Bu dönemde taşınmalı eğitim, oldukça yaygınlaşmıştır (Tuzcu, 2021, 115) ve halen bu uygulama değişen, gelişen sistemleri içinde günümüzde uygulanmakta olan 4+4+4 zorunlu 12 yıl eğitim sisteminde halen devam etmektedir.

2.2. Taşınmalı Eğitim Uygulaması Gereçekleri

Taşınmalı eğitim, nüfusu az ve dağınık köylerde yaşayan zorunlu eğitim çağındaki öğrencilerin merkezi konumdaki okullara, gününbirlik dolmuşlar ile taşınmasıdır. Eğitim sürecinden yoksun kalması olası olan ilkokul, ortaokul, lise ve özel eğitim öğrencileri ile yaygın eğitimden yararlanan özel eğitim kursiyerleri, Milli Eğitim Bakanlığına ait okullarda/kurumlarda eğitime erişebilmektedirler (MEB, 2014).

Birleştirilmiş sınıflarda eğitim, uzun yıllar Türkiye’de uygulanmıştır ve günümüzde de çok az sayıda da olsa sürmektedir. Bu eğitim türüne ilişkin çeşitli bilimsel çalışmalar da yapılmıştır. Çalışmaların sonuçları, bu okullardaki başarısızlıkla ilgili bazı sonuçlar ortaya koymuştur. Tekişik (1968, 20-23) başarısızlığın nedenlerini şöyle sıralamıştır:

- öğretmenlerin dersleri iyi planlayamaması,
- yöntem-teknik belirsizliği,
- öğretmenlerin birleştirilmiş sınıfı yönetecek biçimde yetiştirilemeyişi,
- denetim sistemindeki bozukluk,
- öğrenci sayısının çokluğu,

- bina, ders ve araç-gereç yetersizliği,
- çevresel faktörler ve
- öğrenci devamsızlığı.

Ancak yukarıdaki sonuçları değerlendirirken, bu sonuçların (bilgilerin) 1968 yılına ilişkin olduğunu unutmamak gerekir. 1968 yılının Türkiye'si ile 2022 yılının Türkiye'si, karşılaştırılmayacak kadar farklıdır. 1968 yılındaki sorunların, 2022 yılında da sürdüğünü iddia etmek, tamamen yersiz ve anlamsız olur.

2.3. Taşınalı Eğitimin Yararları

İlköğretim Genel Müdürlüğü Taşınalı Eğitim sonucunda; öğretmenlerin emeklerinin karşılığını görebilmeleri, derslerini daha planlı işleyebilmeleri ve daha sosyal bir ortamda olmaları sonucunda moral ve güdülerinin arttığını, öğrencilerin ise ayrı sınıflarda ve daha iyi bir ortamda eğitim görmeleri nedeniyle kısa sürede okuma-yazmayı öğrendikleri, bilgi, beceri, ders araç-gereçlerini kullanma gibi davranışlarında büyük bir gelişme olduğunu ve öğrencilerin Türkçeyi daha iyi kullanmaya başladıklarını belirtmiştir. Sosyal ve kültürel açıdan taşınalı eğitim kapsamına alınan öğrencilerin davranışlarında ilk günlerde uyumsuzluk ve çekingenlik gözlenirse de kısa sürede okul ve çevreye uyum sağladıkları, kendilerine güvenlerinin arttığı, grup çalışmaları ve diğer eğitimsel etkinliklere daha çok katıldıkları, ayrıca öğrencilerin temizlik, giyim ve görgü kurallarına uyma alışkanlığı kazandıkları, okul kurallarına uymada daha dikkatli davrandıkları, toplumda nasıl yaşanması gerektiğini daha kolay öğrendikleri gözlenmiştir (Taşınalı İlköğretim Uygulamaları, 2005).

Ekonomik açıdan ise öğretmen istihdamında, öğrencisi taşınan okulun elektrik, su, ısınma, personel, bakım-onarım, araç-gereç, donanım ve ilköğretim müfettişlerinin geçici görev yolluk giderleri konularında önemli tasarrufların yapılması gibi büyük yararlar sağlandığı sonucuna varılmıştır (TİU, 2005).

Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği (2014) ile ilköğretim kapsamındaki taşınalı eğitim, orta öğretim ve özel eğitimi kapsayacak şekilde genişlemiştir.

2.4. İlgili Araştırmalar

İlk kez 1989-1990 öğretim yılının ikinci yarısında Kırıkkale ve Kocaeli illerinde pilot denemesi yapılmış olan taşımali ilköğretim, 1990-1991 öğretim yılında Antalya, Balıkesir, Gaziantep, Kırklareli, Kocaeli, Konya ve Van illerinde sürdürülmüştür. 2020-2021 öğretim yılı itibariyle ülke genelinde 722.119 ilköğretim öğrencisi taşımali eğitimden yararlanmaktadır (MEB, 2021).

Burada, taşımali eğitim alanında Türkiye’de yapılmış araştırmalar özet olarak verilmektedir.

Recepoglu (2009) tarafından yapılan araştırmaya göre, yönetici, öğretmen ve velilerin büyük bir çoğunluğu “Kış aylarında yolların bozularak taşımayı güçleştirmesi”, “Araç sürücülerinin yeterli eğitime sahip olmaması”, “Öğrencisi taşınan köylerde milli bayramların eski heyecanı ile kutlanamaması”, “Okulda taşımali eğitimle gelen öğrencilerin yemek yiyebileceği uygun bir yerin olmaması” konularını sorun olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan yöneticiler, öğretmenler ve veliler “Taşıma araçlarının uygun olmaması”, “Taşıma araçlarına öğrenciler dışındaki kişilerin alınması”, “Taşıma araçlarında öğrencilerin ayakta gidip-gelmesi”, “Taşıma merkezi olan okulun fiziksel yetersizliği”, “Yolların taşımali eğitim için uygun olmaması” maddelerini ise kısmen sorun olarak görmekte dirler.

Demir ve Eryaman (2021) tarafından “Taşımalı İlkokul Uygulaması ve Karşılaşılan Sorunlar: Antalya ili Korkuteli Kırsalı Örneği” isimli bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada sorunlar, üç temada ele alınmıştır: Okuldan kaynaklanan sorunlar, sınıf içerisinde yaşanan sorunlar ve sınıf dışında yaşanan sorunlar.

Okuldan kaynaklanan sorunlar sırasıyla; fiziksel olanakların yetersizliği, yemekler, hijyen ve temizlikle ilgili yaşanan sorunlardır. Taşımalı eğitimde sınıf içerisinde yaşanan sorunlar; öğrenci başarısında azalma, öğrencilerde görülen dikkat eksikliği, motivasyon düşmesi ile devamsızlık ve geç kalma şeklinde gösterilmektedir. Taşımalı öğrencilerin ders dışı etkinliklere katılamaması ve öğretmenlere taşımali eğitimin getirdiği iş yükü ve sorumluluk araştırmada sınıf dışında yaşanan sorunlar olarak ortaya çıkmıştır.

Ağırkaya (2010) tarafından “Taşımalı Eğitim Uygulamasında Öğretmen ve Öğrencilerin Karşılaştıkları Güçlükler” adlı bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada tespit edilen güçlükler şunlardır: Öğretmen-veli iletişiminin kopuktur, öğretmenlerin nöbet sürelerinde diğer okullarda tutulan nöbetlere göre daha çok yorulmaktadırlar, ara sınıf

öğrencileri okulu benimsemelerine karşın devamsızlık durumunda okul aidiyetleri azalmaktadır. Öğrencileri taşıyan araçların sürücüleri yeterli eğitime sahip değildir, öğrenciler ile iletişim zayıftır, alınan yemek hizmeti uygun koşullarda gerçekleştirilememektedir. Öğrencilerin sosyalleşmesi yeterli düzeyde değildir ve kaynaklara erişimleri de sınırlıdır.

Taşınmalı eğitime ilişkin yapılan araştırmalarda uygulamanın, olumlu-olumsuz yönleri üzerinde durulmuştur. Çeşitli nedenlerle okula erişimde sorunlar yaşayan öğrencilerin, merkezi konumda olan ve olanakları daha iyi olan okullarda eğitim-öğretim görmeleri olumlu bir uygulamadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve çözümlenmesine kullanılan istatistiksel işlemler incelenmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, niteldir ve betimsel tarama modelinde olgubilim yöntemi ile yapılmıştır. “Tarama modelleri, geçmişte ya da hali hazırda var olan bir durumu olduğu gibi tanımlamayı amaçlayan araştırma modelleridir” (Karasar, 2012, s.79). Çardak ve Bozkurt ilçelerinde taşıma merkezi olan okullardaki yöneticiler, öğretmenler ve öğrenciler ile görüşme yapılmıştır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, 2021-2022 öğretim yılında Denizli ili Çardak ve Bozkurt ilçelerindeki taşıma merkezi olan ilkokul ve ortaokullardır. Bu okullarda çalışan yöneticiler, öğretmenler ve öğrenciler oluşturmaktadır. “Seçkisiz örnekleme” yöntemiyle 4 okul yöneticisi, 8 öğretmen ve 8 öğrenci seçilmiştir (toplam 20 kişi). Veriler, bu kişilerden toplanmıştır. Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınmış ve ilgili okullara gidilmiştir. Araştırmaya ilişkin bilgi verilmiş ve istekli olan okul yöneticileri, öğretmen ve öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır.

Araştırmaya katılan okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler, özelliklerine göre Tablo 3.1’de görülmektedir.

Araştırmaya, 4 yönetici (2 müdür ve 2 müdür yardımcısı), 8 öğretmen (4 sınıf öğretmeni ve 4 branş öğretmeni) ve 8 öğrenci katılmıştır (toplam 20 kişi).

Öğrenciler, 8-14 yaş grubundadır. 5’i kız, 3’ü erkektir. 4’ü ilkokul, 4’ü ortaokulda eğitim görmektedir.

Öğretmenler, 30-42 yaş grubundadır. 4’ü kadın, 4’ü erkektir. 4’ü ilkokul, 4’ü ortaokulda görev yapmaktadır.

Okul yöneticileri, 37-42 yaş grubundadır. 4’ü de erkektir. 2’si müdür, 2’si müdür yardımcısıdır.

Tablo 3.1. *Okul Yöneticileri, Öğretmen ve Öğrencilerin Özellikleri*

Katılımcı Kodu	Görev unvanı	Cinsiyet	Yaş	Okul türü
Ö1	Öğrenci	K	10	İlkokul
Ö2	Öğrenci	E	10	İlkokul
Ö3	Öğrenci	K	8	İlkokul
Ö4	Öğrenci	K	9	İlkokul
Ö5	Öğrenci	K	13	Ortaokul
Ö6	Öğrenci	E	14	Ortaokul
Ö7	Öğrenci	K	13	Ortaokul
Ö8	Öğrenci	E	13	Ortaokul
M1	Öğretmen	E	38	İlkokul
M2	Öğretmen	K	41	İlkokul
M3	Öğretmen	K	41	İlkokul
M4	Öğretmen	E	42	İlkokul
M5	Öğretmen	K	38	Ortaokul
M6	Öğretmen	E	30	Ortaokul
M7	Öğretmen	K	34	Ortaokul
M8	Öğretmen	E	32	Ortaokul
İ1	Müdür	E	42	Ortaokul
İ2	Müdür	E	41	Ortaokul
İ3	Müdür Yrd	E	39	Ortaokul
İ4	Müdür Yrd	E	37	Ortaokul

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı, bu araştırmamanın danışmanı olan Gökhan Tuzcu'nun öncülüğünde, aynı dönem proje çalışmaları yapan Yusuf Haşhaş, Erhan Turan ve Yaşar Soğancı tarafından alanyazın taranarak ve pilot çalışma yapılarak oluşturulmuş, yarı yapılandırılmış görüşme formu' dur.

Görüşme formunun ilk hali, bir okul müdürü, bir müdür yardımcısı, bir öğretmen ve taşıma kapsamındaki iki ortaokul öğrencisine uygulanmış, pilot çalışma yapılmıştır. Katılımcıların görüşleri alınmış ve formda düzenleme yapılmıştır. Daha sonra başka bir okul müdürü, bir öğretmen ve bir öğrenciye uygulanmış, uygun ve yeterli olduğu görülmüştür.

Görüşme formu iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde, görev unvanı, cinsiyet, yaş ve çalıştığı/okuduğu kademe olmak üzere dört kişisel bilgilere yönelik sorular yer almıştır. İkinci bölümde taşınmalı eğitim ve yaşanan sorunlar ile çözüm önerilerine yönelik yedi soru yer almaktadır. Bu sorular, bu çalışmanın ekinde yer almaktadır.

3.4. Verilerin Toplanması

Öncelikle, Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınmıştır. Sonra görüşme yapılacak taşıma merkezi okullara gidilmiştir. Bu okullardaki yönetici, öğretmen ve öğrencilere çalışma hakkında bilgi verilmiş, araştırmaya katılmak isteyip istemedikleri sorulmuştur. Gönüllü olarak katılmak isteyenlerle görüşmeler yapılmıştır. İzin verenlerin ses kayıtları da alınmıştır. Görüşme formuna görüşmecilerin verdiği yanıtlar yazılmış, sonraki soruya geçmeden önce okunarak onayı alınmıştır. Sıra ile tüm sorular için süreç bu şekilde tekrarlanmıştır. Görüşme bitiminde katılımcılara, eklemek ya da çıkarmak istediği bir şey olup/olmadığı sorulmuştur. Görüşme bitiminde teşekkür edilerek görüşme sonlandırılmıştır.

3.5. Verilerin Çözülmesi

Yönetici, öğretmen ve öğrencilerin görüşme sorularına verdiği yanıtlar, öncelikle kodlanarak sınıflandırılmıştır. Sonra temalara ayrılarak tablolar haline getirilmiştir. Yorumlar, doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Çözümlemeler, yüzde ve frekanslar halinde yapılmıştır. Diğer bir deyişle betimsel ve içerik çözümleme yöntemleri kullanılmıştır.

Verilerin çözümleme sürecinde, okul yöneticileri (İ1, İ2,), Öğretmenler (M1, M2,) ve öğrenciler (Ö1, Ö2,) şeklinde kodlanmıştır. Araştırmaya katılanların kişisel bilgileri, okulları, ad ve soyadları, araştırma etiği ve kişisel verilerin güvenliği yasası gereği verilmemiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile yönetici, öğretmen ve öğrencilerden elde edilen görüşlerin çözümlenmesi ve yorumları yer almaktadır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi şudur: “Taşımali eğitime neden gereksinim duyulduğuna ilişkin, yönetici, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri nelerdir?” Bu alt probleme yanıt olan veriler Tablo 4.1’de görülmektedir.

Tablo 4.1. *Taşımali Eğitime Neden Gereksinim Duyulduğuna İlişkin Görüşler*

Tema	f	%
Köyde okul bulunmadığı için	6 (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö8, İ2)	31,58
Nitelikli eğitim için	6 (Ö6, Ö7, M1, M6, İ1, İ4)	31,58
Öğrenci sayısı az olduğu için	4 (M2, M3, M4, M7)	21,05
Gerekli değildir	2 (M5, İ3)	10,53
Gereklidir	1 (M8)	5,26

Tablo 4.1’de görüldüğü gibi temalar “*Köyde okul bulunmadığı için*”, “*Nitelikli eğitim için.*”, “*Öğrenci sayısı az olduğu için*”, “*Gerekli değildir*” ve “*Gereklidir*” şeklinde sınıflanmıştır.

Taşımali eğitime neden gereksinim duyulduğuna ilişkin “*köyde okul bulunmadığı için*” şeklinde görüş bildirenler, şunları söylemiştir:

Bulduğumuz köyde okul olmaması nedeniyle en yakın ilçede olan okula gitmek için (Görüşmeci: Ö2).

Ben Sazköy’den geliyorum. Yaşadığımız köyün okulu olmadığı için taşıma merkezine gidiyorum (Görüşmeci: Ö3).

Çünkü köyümüzdeki okul kapalı, öğrenci az (Görüşmeci: Ö4).

Köylerde okul olmadığı için taşımali eğitime gereksinim duyulduğunu düşünüyorum. (Görüşmeci: Ö8).

Köylerdeki okullar kapatıldığı için biliyorsunuz taşımali eğitime geçildi, yani köydeki öğrenciler merkeze taşınıyor. Bu yüzden taşımali eğitime gereksinim duyuluyor. (Görüşmeci: İ2).

Taşımali eğitime neden gereksinim duyulduğuna ilişkin “*nitelikli eğitim için*” şeklinde görüş bildirenler, şunları söylemiştir:

Şöyle, çocukların çabuk ve daha iyi eğitim alması için taşımali otobüslerin ve sürücülerin ihtiyacının bulunması (Görüşmeci: Ö6).

Taşınmalı eğitime gereksinim var, çünkü her yerdeki çocukların gelecekte iyi bir yaşam kurabilmeleri için (Görüşmeci: Ö7).

Çünkü imkânı olmayan yerde çocuklar için eğitimin kalitesinin artma adına bu ihtiyaç duyuluyor (Görüşmeci: M1).

Özellikle günümüzde köylerdeki okullarda, küçük yerlerdeki öğrencilerin yeterli sayıda olmayışından dolayı, o öğrenciler merkezdeki okullara taşınarak daha iyi bir eğitim alması amaçlanıyor. Bu şekilde. (Görüşmeci: M6).

Taşınmalı eğitim gerekli midir? Evet kesinlikle gereklidir. Taşınmalı eğitim ile kırsal kesimde yaşayan öğrencilerin fırsat eşitliğine katılımı sağlanmaktadır. Çünkü zaman açısından ve mekân açısından, öğrenciler toplu halde (birleştirilmiş sınıflarda) eğitim almak yerine, tek tek sınıflarında eğitim alarak daha iyi bir eğitim elde etmekte. Bunun yanında devlet kâr zarar oranında da baktığımızda kârlıdır, daha katkı sağlıyordur, devlete bunun için taşınmalı eğitimi gerekli buluyorum. (Görüşmeci: İ1).

Özellikle fırsat eşitliği kapsamında, ekonomik ve sosyal özellikleri zayıf olan öğrencilerin kent merkezlerine göre geri kalmaması adına, mutlak surette ihtiyaç duyulmaktadır. (Görüşmeci: İ4).

Taşınmalı eğitime neden gereksinim duyulduğuna ilişkin “öğrenci sayısı az olduğu için” şeklinde görüş bildirenler, şunları söylemiştir:

Öğrenci sayılarının az olması, sınıf açılması için gerekli olan sayının karşılanmaması. (Görüşmeci: M2).

Küçük yerleşim yerlerinde öğrenci sayısının yetersiz olması, okul eksikliği, öğretmen eksikliği ve çeşitli nedenlerden dolayı her köyde okulun açık tutulamamasından dolayı. Ayrıca daha nitelikli okullarda eğitim görmek isteyen öğrenci ve velilerin de olması nedeniyle taşınmalı eğitime gereksinim duyulmaktadır diye düşünüyorum. (Görüşmeci: M3).

Taşınmalı eğitim, öğrenci sayısının az olduğu yerlerde, küçük köylerde fazla. Devletin fazla masrafa sokulmaması için yapılan bir sistem. (Görüşmeci: M4).

Nüfusu az olan yerlerde okulların açık olması, devlet bütçesine zarar vermektedir. Bir sürü öğretmenin orda çalışması gerekiyor. Yani ekonomik kaygılardan dolayı gereksinim duyulduğunu düşünüyorum. (Görüşmeci: M7).

Taşınmalı eğitime neden gereksinim duyulduğuna ilişkin “gerekli değildir” şeklinde görüş bildirenler, şunları söylemiştir:

Ben taşınmalı eğitime gereksinim duymuyorum. (Görüşmeci: M5).

Eğitimin köylerde olmasını düşünüyorum. Taşınmalı eğitimin biraz sonrada belirteceğim. Çeşitli sorunlara yol açıyor bu yüzden karşıyım. (Görüşmeci: İ3).

Taşınmalı eğitime neden gereksinim duyulduğuna ilişkin “gereklidir” şeklinde görüş bildirenler, şunları söylemiştir:

Öncelikle, taşınmalı eğitimin kesinlikle gerekli olduğuna inanıyorum. Ancak burada planlamanın bakanlık tarafından ya da il tarafından değil de, o ilçedeki yerel yöneticiler tarafından yapılmasını daha doğru buluyorum. Örneğin, bizim burada yaklaşık 150 kişilik bir okulumuz var, taşınmalı eğitimle 25 - 30 dolayında öğrenci geliyor. Ama aynı durum yukardaki Söğüt köyünde 20 dolayında öğrenci var ama taşınmalı eğitim yok. Bizim taşınmalı öğrenciler, ya Söğüt'e taşınacak ya da farklı bir okulda onlarla birlikte eğitim görecekler. Devletin imkânı varken, zaten yoğun olan okula taşınmalı yapılması, bizi hem fiziksel açıdan yoruyor, hem de parasal açıdan daha farklı sorunlar ortaya çıkarıyor. Bu nedenle planlamanın, bir yasayla- bir yönetmelikle yapılması, yani sert bir biçimde yapılması yerine, daha ucu açık- daha esnek biçimde yerel yöneticiler tarafından yapılması gerekiyor. (Görüşmeci: M8).

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi şudur: “Ulaşımında yaşanan sorunlara ilişkin, yönetici, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri nelerdir?” Bu alt problemin yanıtı olan veriler, temalar halinde Tablo 4.2’de görülmektedir.

Tablo 4.2. *Taşımali Eğitimde Ulaşımında Yaşanan Sorunlara İlişkin Görüşler*

Tema	f	%
Araç ve sürücü sorunları	9 (Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, M4, M5, M6, M7, İ1)	45,00
Hava koşulları	7 (Ö2, Ö7, M3, M8, İ2, İ3, İ4)	35,00
Farklı eğitim düzeyindeki öğrencilerin aynı araçta taşınması	2 (M1, M2)	10,00
Sorun yok	2 (Ö3, Ö8)	10,00

Tablo 4.2’de görüldüğü gibi sorunlar, “Araç ve sürücü sorunları”, “Hava koşulları”, “Farklı eğitim düzeyindeki öğrencilerin aynı araçta taşınması” ve “Sorun yok” temaları altında verilmiştir.

Taşımali eğitimde yaşanan ulaşım sorunlarına ilişkin “araç ve sürücü sorunları” şeklinde görüş bildirenler, şunları söylemiştir:

Araçlarla gelirken çok sarsılıyoruz. Bazen geç kalanları beklemediği oluyor. (Görüşmeci: Ö4).

Dikkatli olmuyorlar. Dikkatli olmaları gerekiyor. (Görüşmeci: Ö5).

Şöyle öyle bir sıkıntımız yok, bazı araç sürücüleri dikkatsiz hızlı basıyorlar, genellikle hızlı gidiyorlar. (Görüşmeci: Ö6).

Ulaşımında ihale esnasında ihale zamanı sürücülerin seçiminin dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Çünkü o konuda maalesef şartnameye uymayan sürücüler olduğunu görüyoruz. Buda bizi bazen sıkıntıya sokuyor. (Görüşmeci: M4).

Araçlar geç geldiği zaman, mesela kış aylarında çocuklar çok zorlanıyorlar. Özellikle okulumuzda birkaç araç geç kaldığında soğuk havalarda dışarda kalan öğrenciler üşüyorlar. Ya da araçlara ben dikkat edildiğini düşünmüyorum, öğrencilerin geliş gidişlerine bu konuda yani. (Görüşmeci: M5).

Ulaşımında yaşanan sorunlar şöyle: Biz bulunduğumuz okulda çok karşılaşmasak ta diğer arkadaşlarımızın görev yaptığı okullarda şu tarz sorunlar oluyor: Bazı sürücülerin gerekli psikolojik ve teorik olarak yeterliliğe sahip olmadığı, hatta bazılarının geçmişte suç kayıtlarının olduğuna şahit olduk. Ya da resmîyette görünen sürücü ile aracı kullanan sürücünün farklı olduklarını gördük. Bu tarz sorunların önüne geçilecek daha önleyici önlemler alınmasını düşünüyorum aslında. (Görüşmeci: M6).

İşte ihaleler, şoförler, yol durumu, kazaya sebebiyet verebilir, hava durumu kaynaklı. Çok uzun yerden gelen çocuklar, çok erken uyanmak zorunda kalıyor. Bunlar. (Görüşmeci: M7).

Ulaşımında araç temininde zorlanma, özellikle kırsal kesimlerde tek araç ya da hiç araç olmuyor. Bu bağlamda araç temininde zorlanma, sürücülerin profesyonel olmaması ve öğrencilerle bu şekilde iletişime geçiş sorunları yaşanmakta. Tabi bunun yanında iklim koşulları, bazı yerlerde firmaların tekel şeklinde çalışmaları ve araç denetimi işlemlerinde de öğretmenlerin sorumluluğunun olması bir sorun, çünkü öğretmen ders konusunda eğitilmiş bir kişidir. Bunun yanında, dersin yanında bu tür araç eğitimi araç denetimleri profesyonel trafik polisleri tarafından ya da bu işin eğitimini almış kişiler tarafından yapılması gerekir. Bundan dolayı bu sorunların çözülmesi beklenir ve önerileri istenir. (Görüşmeci: İ1).

Taşınmalı eğitimde yaşanan ulaşım sorunlarına ilişkin “*hava koşulları*” şeklinde görüş bildirenler, şunları söylemiştir:

Hava koşullarında ya da araçta oluşan bazı arızalarda ya da daha farklı bir nedenden insanların yaşamlarının aksaması. (Görüşmecisi: Ö7).

Kışın yolda yaşanan buzlanma ve araç beklerken üşüme. (Görüşmecisi: Ö2).

Olumsuz hava koşulları olduğunda, vaktinde okula yetişememe gibi sorunlar oluyor. Taşıma şirketlerinin gerekli önlemleri almıyor olması ve öğrenci haricinde araca yolcu alınması, ulaşımında yaşanan sorunlar diyebilirim. (Görüşmecisi: M3).

Ulaşım ile ilgili yaşanan sorunlardan en büyük kısmı köylerin uzak olması, daha sonra hava ve iklim koşullarının uygun olmaması, iyi düzeyde sürücülerin seçilmemesi sonucu kazalara meydan verilmesi. Ve bundan farklı olarak, taşımayı yapan araçların kontrolünün yeteri düzeyde yapılmaması olarak sıkıntıları sayabilirim. (Görüşmecisi: M8).

Ulaşımında genellikle sorun pek olmuyor. Sadece kış aylarında karlanma ve buzlanmadan dolayı sorunlar yaşıyoruz. O da çok nadir oluyor zaten. Senede bir defa falan. (Görüşmecisi: İ2).

Özellikle olumsuz kış şartlarında sürücüler için zor olabiliyor. Tatil olmadığı zaman kar yağışlarında çeşitli kazalar olabiliyor. Yine araçlar geç kaldığı zaman yine soğuk havalarda çocuklar dışarda zorlanabiliyor. Bunu yanında artan yakıt maliyetleri, sürücülerini olumsuz etkileyebiliyor. (Görüşmecisi: İ3).

Kış aylarında yolların kapanması ve öğrencilerin araçlara yetişmek zorunda kalması, arabanın erken kalkması gibi bazı sorunlar yaşanmaktadır. (Görüşmecisi: İ4).

Taşınmalı eğitimde yaşanan ulaşım sorunlarına ilişkin “*farklı eğitim düzeyindeki öğrencilerin aynı araçta taşınması*” şeklinde görüş bildirenler, şunları söylemiştir:

Ulaşım açısından bence en büyük sorun ilkökul ve ortaokul araçlarının ortak olması. Tek bir araç olması. (Görüşmecisi: M1).

Yaşanan sorunlarda en büyük problem ilçemiz için aynı serviste hem ortaokul hem de ilkökul öğrencilerinin gidiş gelişi. Giriş ve çıkış saatlerinin farklı olması. Okula çocukların erken gelip geç gitmesi bu hem güvenlik hem de öğretmenler için ek bir sorumluluk yüklenmektedir. (Görüşmecisi: M2).

Taşınmalı eğitimde yaşanan ulaşım sorunlarına ilişkin “*sorun yok*” şeklinde görüş bildirenler, şunları söylemiştir:

Ulaşımımızda hiçbir sorun yok. Sabah ve öğleden sonra araç beklemediğimiz için çok fazla sorun yaşamıyoruz. (Görüşmecisi: Ö3).

Ulaşımında herhangi bir sorun yok. (Görüşmecisi: Ö8).

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi şudur: “Ulaşımında yaşanan sorunlara ilişkin, yönetici, öğretmen ve öğrencilerin çözüm önerileri nelerdir?” Bu alt probleme yanıt olan veriler, temalar halinde Tablo 4.3’te verilmiştir.

Tablo 4.3. *Taşımalı Eğitim Ulaşımında Yaşanan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri*

Tema	f	%
Araçlar bakımlı olmalı ve sürücüler eğitilmeli	7 (Ö2, Ö4, Ö5, M4, M8, İ1, İ4)	38,89
Denetimler artırılmalı	5 (Ö6, M3, M5, M6, İ3)	27,78
Aynı araca, farklı eğitim düzeylerinden öğrenci binmemeli	4 (Ö1, M1, M2 M7)	22,22
Sorun yok	2 (Ö3, Ö8)	11,11

Tablo 4.3'te görüldüğü gibi sorunlar “*Araçlar bakımlı olmalı ve sürücüler eğitilmeli*”, “*Denetimler artırılmalı*”, “*Aynı araca farklı eğitim düzeylerinden öğrenci binmemeli*” ve “*Sorun yok*” temaları altında verilmiştir.

Taşımalı eğitimde yaşanan ulaşım sorunlarının çözümüne ilişkin “*araçlar bakımlı olmalı ve sürücüler eğitilmeli*” şeklinde düşünenler, şunları söylemiştir:

Kapalı bir durak yapılması, ulaşım aracının kış ayına uygun olması. (Görüşmeci: Ö2)

Sürücüler daha dikkatli olabilir. Sürücülere, öğrencileri bırakmaması söylenebilir. (Görüşmeci: Ö4).

Sürücülerin araçları yavaş kullanmaları gerekir. (Görüşmeci: Ö5).

Ya bu konuda işinin ehli olan insanlara verilmesi gerektiğini düşünüyorum bu taşıma işlerinin. Sorumsuz kişilere verildiği zaman her harikulade bir şekilde dolaylı ya da doğrudan sorun yaşıyoruz. (Görüşmeci: M4).

Bunu en başta benim gördüğüm kadarıyla her şeyin başında parasal bir soruna dayanıyor. Mesela araçların yeterli düzeyde olmaması, parasal bir soruna dayanıyor. Bunun en baştaki kriterleri her ne kadar daha önce yapılmış olsa da ulaşım ile ilgili yapılan şeylere, nasıl diyeyim, açık, kim alacak bu şeyi kim alacak diye yapılan tartışmalar, yapılan ulaşım ihalelerinde daha farklı daha fazla şirketin girmesi sağlanmalı. (Görüşmeci: M8).

Özellikle arabaların yenilenmesi, bakım yapılması ve arabaların zamanında gelmesi gibi önerilerde bulunuyoruz. (Görüşmeci: İ4).

Ulaşımında yaşanan özellikle çözüm önerisi olarak, araçların güncel fiyat artırımları, benzin-mazot fiyatları üzerinden ve bu şekilde son zamanlarda bu çözülmüş bulunmakta ama güncellenen fiyatlarla bu sorun olmakta, bununla birlikte sürücü yapılanmasında bir reform gerekiyor. Sürücülere ilişkin bir eğitim düzenlenmesi gerekiyor. Bunun yanında cezai yaptırımlar olması gerekiyor. Ulaşımında yaşanan sorunlara, denetim işlemleri içinde özel bir firmadan, belki milli eğitim bakanlığı belki ilçelere illere devredilebilir. Denetim için özel firmalardan yardım alınması gerekir. (Görüşmeci: İ1).

Taşımalı eğitimde yaşanan ulaşım sorunlarının çözümüne ilişkin “*denetimler artırılmalı*” şeklinde düşünenler, şunları söylemiştir:

Çözüm önerisi, araç sürücüsünün uyarılması, bu devam ederse açığa alınması ya da meslekten atılması. (Görüşmeci: Ö6).

Olumsuz hava koşulları olduğu günlerde gerekli önlemleri alarak ve vaktinde ona göre ayarlayarak yola çıkılabilir ve denetimler artırılabilir. (Görüşmeci: M3).

Taşıma araçlarının kontrolü daha iyi yapılmalı. (Görüşmeci: M5).

Çözüm önerilerim yasal olarak bu tarz işlemler yapıldığı zaman yani resmîyette görünen sürücü ile okula gelen-giden sürücünün farklı olduğu tespit edildiği zaman ya da buna benzer suçlar

görüldüğü zaman, bu tarz firmaların bir daha böyle ihalelere katılması yasaklanabilir ya da farklı yaptırımlar uygulanabilir. Bir de kış koşullarında kış lastiklerine dikkat etmediklerini gördüm. Bazı sürücülerde kış lastiklerinin kontrol edilmesi, bu anlamda denetimlerin sıklaştırılması daha yararlı sonuç verecektir diye düşünüyorum. (Görüşmeci: M6).

Taşıma araçlarının denetimleri sık yapılmalı, çünkü bazı araçların geliş-gidiş saatleri uymuyor. Dışardan yolcu alıyorlar. Gözlemediğimiz sorunlar bunlar. Denetim hani daha çok çözüm için denetlenmeli. (Görüşmeci: İ3).

Taşımali eğitimde yaşanan ulaşım sorunlarının çözümüne ilişkin “aynı araca, farklı eğitim düzeylerinden öğrenci binmemeli” şeklinde düşünenler, şunları söylemiştir:

Sürücülerin yeterlilik düzeyi ölçülmelidir. Uygun olmayanlar ihaleye alınmamalıdır. (Görüşmeci: H5).

Sürücüler eğitimi olmalı. Her konuda çocuklar açısından önemli. (Görüşmeci: Ö8).

Taşımali eğitimde yaşanan ulaşım sorunlarının çözümüne ilişkin “sorun yok” şeklinde düşünenler, şunları söylemiştir:

Ulaşımında hiçbir sorun yok. (Görüşmeci: Ö3).

Yok (Görüşmeci: Ö8).

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi şudur: “Taşımali eğitim öğle yemeğinde yaşanan sorunlara ilişkin, yönetici, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri nelerdir?” Bu alt probleme yanıt olan veriler, temalar halinde Tablo 4.4’te görülmektedir.

Tablo 4.4. *Taşımali Eğitim Öğle Yemeğinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Görüşler*

Tema	F	%
Yemekle ilgili sorunlar	14 (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, M1, M4, M6, M7, M8, İ1, İ3, İ4)	70,00
Yemekhane ile ilgili sorunlar	4 (Ö7, Ö8, M3, İ2)	20,00
Sorun yok	2 (Ö1, Ö5, Ö7, Y4)	10,00

Tablo 4.4’te görüldüğü gibi sorunlar “yemekle ilgili sorunlar”, “yemekhane ile ilgili sorunlar” ve “sorun yok” temaları altında verilmiştir.

Taşımali eğitim öğle yemeklerinde yaşanan sorunları “yemekle ilgili sorunlar” şeklinde dile getirenler şunları söylemiştir:

Okulun pansiyonunda yemekçi tutulup sıcak yemek pişirilebilir. Öğrenciler de bu sayde soğuk yemek değil sıcak yemek yiyebilirler, bu konuda hassas olursa iyi olur. (Görüşmeci: Ö1).

Menülerin daha çeşitli et tavuk ağırlık olması. (Görüşmeci: Ö2)

Öğle yemeğinde çok az yemek veriyorlar. Liselilere çok veriyorlar ama ilkokullara az veriyorlar. (Görüşmeci: Ö3).

Bazen sevmediğimiz yemekler geliyor, bazen soğuk oluyor. Sırada çok bekliyoruz. (Görüşmeci: Ö4).

Yemeği az veriyorlar. Ortaokulun yemeğini ilkokula veriyorlar. İlkokulun yemeği ayrı, ortaokulun yemeği ayrı verilmesi gerekir. (Görüşmeci: Ö5).

Öğle yemeğine ilişkin benim genellikle bir sorunum fazla olmuyor, ama genellikle az katıyorlar yemeği, belki de tam katmıyorlar. O yüzden bazı öğrenciler sorun çıkarabiliyor, çünkü doymuyorlar. (Görüşmeci: Ö6).

Yemeklerin bazen soğuk gelmesi ve ilkokul için ayrı- ortaokul için ayrı bir yemekhanenin olmaması. (Görüşmeci: M1).

Öğle yemeğinde maalesef, velilerimizin de en büyük yani bize en çok yansıttığı sorun da bu, taşıma yemeğini alan firma maalesef ya gereğini yapmıyor ya da ucuza kaçtığı için kaliteli yemek çıkaramıyor. (Görüşmeci: M4).

Biz okul olarak çok fazla sorun yaşamadık yemek anlamında, öğrencilere yeterli yemek geliyor. Belki bir tık daha öğrencilerimizin daha çok sevebileceği yemekler olursa ve miktar olarak ta bazı öğrenciler çok yemek isteyen öğrenciler olabilir. Belki biraz daha artırılırsa çözüm olabilir yani. (Görüşmeci: M6).

Öğle yemeği ihaleyle geldiği için güzel olmuyor. Soğuk oluyor öğle yemeği. Besleyiciliği konusu da tartışılır. Bir diyetisyenin elinden geçiyor mu? bilmiyorum kalori hesabı yapıyor mu? Çünkü çok sağlıklı yemekler olmuyor. Çoğu zaman çocuklar yiyemedikleri için, tost yemek ya da dışardan söylemek zorunda kalıyorlar. O yüzden uygun bulmuyorum. (Görüşmeci: M7).

Öncelikle, ben sekiz yıldır bu okulda görev yapıyorum. Öğle yemeğinin iki farklı şekilde verildiğine şahit oldum. Bunlardan bir tanesi lisenin yemekhanesinde, lisenin aşçısı tarafından yapılan yemeklerin verilmesi. Diğeri ise özel bir şirket anlaşmasıyla verilmesi. Okul tarafından bakıldığında, özel şirketle anlaşmak daha kolay, işlemler daha azalıyor, ihaleler daha azalıyor, öğrencilerin sorumlulukları daha azalıyor, kontroller daha azalıyor. Ama diğer taraftan baktığımızda, genel şahit olduğum konu, öğrenciler aşçı yemeğini mi daha çok yiyor- yoksa özel şirketin getirdiği hazır yemeği mi daha çok yiyor diye sorduğunuzda, öğrencilerin aşçı yemeğinden daha memnun olduklarına şahit oldum. Ayrıca aşçı yemek çıkarttığı zaman, okul parasal bir gelir de sağlayabiliyor. Öğretmenlere ücreti karşılığında yemek satışı yapabiliyor. Bu da okula parasal destek sağlıyor. Tabi aynı zamanda iş yükünü de beraberinde getiriyor. (Görüşmeci: M8).

Öğle yemeğinde özellikle yaşanan şey, öğle yemeği miktarlarında yani öğrenci başına yapılan miktar açısından bazen sorunlar yaşanıyor ve öğrenci sayısı ile yemek miktarı arasında. Ama genel olarak yemekle ilgili çok fazla sorunla karşılaşmıyoruz. (Görüşmeci: İ1).

Çocukların çoğu gelen yemekleri beğenmiyor, döküyorlar. Bazı durumlarda taşınmalı olmayan öğrenciler de yemekhanede yiyor. Eğer yemek güzelse, bu durumda yemek yetmiyor. Taşınmalı öğrenciler için de yetmiyor. (Görüşmeci: İ3).

Özellikle bu konuda sorunlar yaşamaktayız. Öğle yemeğinin her çocuğa hitap etmemesi ve çocukların yemekleri seçmesi gibi birtakım sorunlar yaşanmaktadır. (Görüşmeci: İ4).

Taşınmalı eğitim öğle yemeklerinde yaşanan sorunları “yemekhane ile ilgili sorunlar” şeklinde dile getirenler, şunları söylemiştir:

Herkesin her yerde farklı oturması karışıklığa neden oluyor. (Görüşmeci: Ö7).

Öğle yemeğinde sıraya dikkat edemiyoruz. (Görüşmeci: Ö8).

Okulumuzda yemekhane olmadığı için, her gün öğrencilerin yemek için başka bir okula gitmek zorunda kalması, ihale usulü olduğu için yemeklerin dışarıdan gelmesi, çoğu zaman soğuk olması, yemeklerin ihale bedeline uygun kalite ve değerde olmaması, şeklinde düşünüyorum. (Görüşmeci: M3).

Öncelikli sorunumuz, okulumuzda bir yemekhanenin olmaması. Öğrencilerimiz biraz daha ilerdeki, yaklaşık 300- 400 metre ilerdeki lisenin pansiyonunun yemekhanesine gitmekte. Başlarında, nöbetçi öğretmen illa ki gönderiyoruz ancak yine de çocukların gidip-gelmesi, onların takip edilmesi, bizim için ve öğretmenler için sorumluluk ve sorunlar yaratıyor. (Görüşmeci: İ2).

Taşımalı eğitim öğle yemeklerinde yaşanan sorunlara ilişkin “sorun yok” diyenler, şunları söylemiştir:

Öğle yemeğinde çok fazla sorun yaşanmadığı için bununla ilgili herhangi bir sorun yok. (Görüşmeci: M2).

Biz okul olarak, öğle yemeğinde sorun yaşamıyoruz. Yeterli yemeğimiz bulunuyor, öğrencilerin bazen hoşuna gitmeyen şeyler çıkıyor. Çoğunlukla normal- iyi yemeklerin çıktığını düşünüyorum ben açıkçası. (Görüşmeci: M5).

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi şudur: “Taşımalı eğitim öğle yemeğinde yaşanan sorunlara ilişkin, yönetici, öğretmen ve öğrencilerin çözüm önerileri nelerdir?” Bu alt problemin yanıtı olan veriler, temalar halinde Tablo 4.5’te görülmektedir.

Tablo 4.5. *Taşımalı Eğitim Öğle Yemeğinde Yaşanan Sorunların Çözümüne İlişkin Öneriler*

Tema	<i>f</i>	%
Yemek kalitesi ve miktarı artırılmalı, öğrenciye yönelik olmalı	13 (Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, M4, M5, M6, M7, İ1, İ4)	57,90
Yemekhane yapılmalı	3 (M3, M8, İ2)	15,79
Yemekhane düzeni sağlanmalı	2 (Ö7, Ö8)	10,52
Denetim yapılmalı	2 (M1, İ3)	10,52
Sorun yok	1 (M2)	5,27

Tablo 4.5’te görüldüğü gibi öneriler “*Yemek kalitesi ve miktarı artırılmalı, öğrenciye yönelik olmalı*”, “*Yemekhane yapılmalı*”, “*Yemekhane düzeni sağlanmalı*”, “*Denetim yapılmalı*” ve “*Sorun yok*” temaları altında verilmiştir.

Yaşanan sorunların çözümüne yönelik “*yemek kalitesi ve miktarı artırılmalı, öğrenciye yönelik olmalı*” önerisinde bulunanlar, şunları söylemiştir:

Yemek menüleri çoğaltılmalı. (Görüşmeci: Ö1).

Yemekler, biraz daha çocuklara yönelik olmalı, sebzeler ve et çeşitlendirilmeli. (Görüşmeci: Ö2).

Öğrencilere sorulup yemekler ayarlanabilir. (Görüşmeci: Ö4).

Şimdi bize daha fazla vermeleri gerekiyor. Çünkü karnımız, o yüzden doymuyor karnımız. (Görüşmeci: Ö5).

Yemekleri katanlar uyarılmalı, devam ederse yasal yollara başvurulmalı. (Görüşmeci: Ö6).

Bence bu işi, pansiyonun aşçısı yapmalı. Yani en doğrusu o olur diye düşünüyorum. En azından muhatap alacağımız bir insan olsun. (Görüşmeci: M4).

Yani öğrencilerin daha çok sevdiği yemekler çıkarsa daha iyi olur diye düşünüyorum, bu konuda yemek sağlayan şirketle görüşülmesini isterim. (Görüşmeci: M5).

Aynı şeyler aşağı yukarı, yemek miktarı artırılabilir. Biraz da öğrencilerin seveceği yemekler yapılabilir. (Görüşmecisi: M6).

Yemekler, şirketten satın alınmamalı, bir aşçı tarafından burada pişirilmeli. Daha önceki yıllarda öyleydi. Daha güzel yemekler yiyordu öğrencilerimiz. Ve para ödeyerek yine başka öğrenciler de yemek yiyebiliyorlardı. Yemekler, şirketten satın alınmaya başlayınca kalite düştü. Burada, Çardak ilçesi içinde yaşasa da uzun yoldan gelen öğrencilerimiz var. Yani öğle yemeği, lezzet, kalite, içerik bakımından geliştirilse güzel olur. (Görüşmecisi: M7).

Kişi sayısında özellikle yiyebileceği miktar bir ölçüde belirlenip bu kepçe ya da tabak ya da porsiyon şeklinde, bunu sayısal olarak konulabilir. Bunun yanında şirketlerle görüşülerek yüzde yirmi ya da yüzde olarak onlar şeyde yazılıyor, sözleşmede ama tam olarak uygulanmıyor bunlar üzerinde denetimlerin artırılması gerekiyor. (Görüşmecisi: İ1).

Yemeklerin biraz daha özenli olması, lezzetli olması, öğrenciler açısından iyi olacaktır. (Görüşmecisi: İ4).

Yaşanan sorunların çözümüne yönelik “yemekhane yapılmalı” önerisinde bulunanlar, şunları söylemiştir:

Taşıma okullarında öğrencilerin yemek yiyebileceği uygun mekanlar yapılmalı ve yemek denetimleri daha sık gerçekleştirilmelidir. (Görüşmecisi: M3).

Taşımali eğitim yapılan merkezi okullarda, mutlaka ve mutlaka yemekhane ve yemekhane alanlarının olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü yemekhane olmadığı zaman olmuyor. Yani öğrenciye orda yemek sunamayacağın bir ortama taşımali olarak getirmenizin bir anlamı kalmıyor. (Görüşmecisi: M8).

Okulumuza bir yemekhane yapılabilir. Ve yemekler daha kaliteli olabilir. (Görüşmecisi: İ2).

Yaşanan sorunların çözümüne yönelik “yemekhane düzeni sağlanmalı” önerisinde bulunanlar, şunları söylemiştir:

Herkesin oturma yerleri belirlenmeli. (Görüşmecisi: Ö7).

Yemekhanede herkes, çapraz şekilde yani bir koltuk boş bırakılarak oturmalı. (Görüşmecisi: Ö8).

Yaşanan sorunların çözümüne yönelik “denetim yapılmalı” çözümünü dile getirenler şunları söylemiştir:

Yemek şirketleri daha sık kontrol edilebilir. Yemek zamanı, ilkokul ve ortaokul öğrencileri için farklı saatler şeklinde düzenlenebilir. (Görüşmecisi: M1).

Bazen yemek firması, aylık gönderdiği listeye uymuyor, farklı yemekler gönderebiliyor. İşte bu nedenle denetimin artırılması gerekiyor. Bir de çocuklar bazında, çocuklara en başta yemekhanenin nasıl kullanılacağını öğretmek gerekiyor. (Görüşmecisi: İ3).

Yaşanan sorunların çözümüne yönelik “sorun yok” diyenler, şunları söylemiştir:

Bir sorun olmadığı için çözüm önerisi için herhangi bir görüşüm yoktur. (Görüşmecisi: M2).

4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi şudur: “Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunlara ilişkin, yönetici, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri nelerdir?” Bu alt problemin yanıtı olan veriler, temalar halinde Tablo 4.6’da görülmektedir.

Tablo 4.6. *Taşıma Merkezi Olan Okullardan Kaynaklanan Sorunlar*

Tema	f	%
Okulun uzaklığı, öğrenciler arasında uyum ve güvenlik sorunları	8 (Ö2, Ö3, Ö5, Ö7, M1, M5, M6, İ3)	40,00
Okulun fiziksel koşulları	5 (Ö4, M2, M4, İ1, İ2)	25,00
Sorun yok	4 (Ö1, Ö6, Ö8, M3)	20,00
Nöbetçi öğretmen sorunu	2 (M7, M8)	10,00
Kurslara katılım sağlanamaması	1 (İ4)	5,00

Tablo 4.6’da görüldüğü gibi, sorunlar “Okulun uzaklığı, öğrenciler arasında uyum ve güvenlik sorunları”, “Okulun fiziksel koşulları”, “Sorun yok”, “Nöbetçi öğretmen sorunu” ve “Kurslara katılım sağlanamaması” temaları altında verilmiştir.

Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunlara ilişkin “Okulun uzaklığı, öğrenciler arasında uyum ve güvenlik sorunları” şeklinde düşünenler, şunları söylemiştir:

Yolda yaşadığımız zaman kaybı. Velilerimizin okula ulaşımının zor olması. (Görüşmeci: Ö2).

Kış günlerinde beklediğimiz yerin kapanmasını istiyorum. Bir tek kendimi düşünmüyorum herkesi düşünüyorum. Herkes orada üşüyor. (Görüşmeci: Ö3).

Taşıma aracının daha güvenli sürülmesi gerekiyor. (Görüşmeci: Ö5).

Aynı taşıma aracında olup sürekli birbirleriyle kavga eden ya da düzeni bozan kişiler için sorun yok ama diğer öğrencilerin zararına oluyor. (Görüşmeci: Ö7).

Öğrencilerdeki en büyük sorun, uyum sorunu, diğer öğrencilerle beraber. Bir diğeri de öğle arasında okulda yaşanan güvenlik sorunu oluyor. (Görüşmeci: M1).

Özellikle uyum sağlamakta zorlanıyor, köyden gelen öğrenciler. Çünkü merkezdeki öğrencilerin fırsatları biraz daha fazla. Dersler bittikten sonra düzenlenen destekleme ve yetiştirme kurslarında da sorun yaşıyoruz. Köylerden gelen öğrenciler, bu kurslara katılmıyorlar, çünkü taşıma araçlarının saatleri çoğu zaman uyumuyor. (Görüşmeci: M5).

Taşıma merkezi şöyle... Öğrencilerimizde uyum sorunu yaşıyor ister istemez. Çünkü köyden gelen öğrenciler ile merkezde bulunan öğrencilerin hem yetiştikleri ortamla hem aile ortamı, hem kültür ortamı, ister istemez bazı farklılıklar arz ediyor. Burada o anlamda bazen uyum sorunu yaşanabiliyor. Genel anlamda bu tarz sorunlar var ama bunlar da çok büyük sorunlar değil. (Görüşmeci: M6).

Taşıma merkezi olan okuldan kaynaklanan sorunlara ilişkin “Okulun fiziksel koşulları” şeklinde düşünenler, şunları söylemiştir:

Öğle arasında canımız çok sıkılıyor. (Görüşmeci: Ö4).

Taşıma merkezi olan okullardaki en büyük sorunlar şunlar: 1) Öğrenciler köylerden geldikleri için öğle tatilinde okulda çok zaman geçiriyorlar. 2) Herhangi bir problem, hastalık ya da kendilerini kötü hissettiklerinde, bu öğrencileri hastaneye ya da köyelerine ulaştıracak hazır bekleyen bir araç olmaması. (Görüşmeci: M2).

Okulun fiziksel koşulları buna açıkçası uygun olmalı. (Görüşmeci: M4).

Taşıma merkezi olan okullarda, diğer okullara göre öğrenci sürekli olarak okulda kalıyor. Bu en çok problem. Öğle tatilinde öğrenciler, bir şekilde nöbetçi öğretmen de olsa, okulda oldukları için birbirlerine sataşma gibi ya da düşüp yaralanma gibi sorunlar yaşıyoruz. Bunun yanında diğer

okullara göre nöbetçi öğretmenler, taşıma merkezi olan daha fazla mesai harcıyor hem sabah gelirken hem öğle arasında hem de akşama doğru araçlara bindirirken daha fazla zaman harcıyorlar. Bunun önerisi olarak yani buna ne yapabiliriz? Tabi ki yaşanacak bu problemler ama bu şeyde öğrenciler problem oluyor diyelim. Bunun yanında taşıma merkezi okullarda öğrenciler tarafından cazibe merkezi olarak gösterilmelidir. (Görüşmeci: İ1).

Yemek konusuna değinecek olursak, bu taşıma merkezi ile ilgili durum iki ana başlık altında toplayabiliriz. Birincisi öğle yemekleri, ikincisi taşıma konusu. Öğle yemeği konusunu, dediğim gibi, okulumuzun bahçesi içerisine tek katlı bir yemekhane, 35 - 40 öğrenciye yetecek kadar yemekhane yapılırsa büyük bir rahatlama olacağına inanıyoruz. Yemek kalitesinin yemek şirketinin tarafından yükseltilmesi ya da pansiyonun kadrolu aşçısı tarafından yemeklerin yapılması, bizim bütün sorunumuzu çözeceğine inanıyoruz. (Görüşmeci: İ2).

Okullar gerektiğinden kalabalık olabiliyor. Buda okullarda altyapı yetersizliği oluşturuyor. Gereksiz kalabalıktan dolayı. Birde her köyün ilçenin yaşam standardı var, çocuklar taşınmalı olduğu için, ortama uyum sağlayamayabiliyor. Taşınmalı öğrenci ayrımı yapılıyor. (Görüşmeci: İ3).

Taşıma merkezi olan okuldan kaynaklanan sorunlara ilişkin “sorun yok” şeklinde düşünenler, şunları söylemiştir:

Herhangi bir sorun yok. (Görüşmeci: Ö1)

Şöyle, genellikle müdürleri de severim, müdür yardımcılarını da severim. Sayıp severler beni de, uyarmaları da iyidir. O yüzden bir sıkıntım yok. (Görüşmeci: Ö6).

Sorun yok. (Görüşmeci: Ö8).

Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan bir sorun olduğunu düşünmüyorum. (Görüşmeci: M3).

Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunlara ilişkin “nöbetçi öğretmen sorunu” şeklinde düşünenler, şunları söylemiştir:

Okullarda bir düzensizlik oluyor. Bir sürü araç oluyor. İşte araca öğretmen bindiriyor, indiriyor, taşımaya götürüyor çocuğu, yemeğe götürüyor, bunlar bence sorun oluyor. Zaten kalabalığız, bir de taşınmalı öğrenciyle ayrı ilgileniyoruz. Öğretmene ekstra yük oluyor. Ama ekstra bir ödeme, ücret yapılmıyor. Taşıma merkezi okuldaki öğretmen, normal okulda nöbet tutan öğretmen ile aynı ücreti alıyor. Taşıma okullar için ayrı bir sorumluluk, hani kaza olabilir, çocuk yarı yolda inebilir, ya da sürücüyü güvenmek zorunda kalıyoruz ama tanımıyoruz sürücüyü. Sürücüden kaynaklanan sorun olabilir. Baya sıkıntılı. (Görüşmeci: M7).

Ben taşıma merkezi olan bir okulda çalıştığım için benim yaşadığım en büyük sorunlardan bir tanesi, nöbetçi olduğum günlerde ekstra yükler binmesi. Yani bunları zaten normalde hem derse giriyorsunuz hem de nöbet tutuyorsunuz, ama bunun için ek olarak sabah bir kere taşıma durumuna göre daha da erken gelmeniz gerekebiliyor. Nöbet, saat sekizde başlıyor, 7.45 gibi taşıma aracı öğrencileri getirip bırakabiliyor. Nedeni de ikinci bir okula taşıma için gidiyor olması. O da haliyle parasal şeyleri düşünerek bu tür ihalelere giriyorlar. Bu tür sorunlarla karşı karşıya kalıyorlar. Bunun dışında nöbetçi öğretmene daha fazla yük biniyor. Örneğin, öğle arasında bir saatiniz var, öğrencileri siz yemeğe götürüyorsunuz, kendinizin yemek yemeye ve dinlenmeye zamanınız kalmıyor. Burada devletin yeni bir şey yaptığına şahit olduk biz, ha çözüm öneri, bir sonraki soruda tamam. (Görüşmeci: M8).

Taşıma merkezi olan okuldan kaynaklanan sorunlara ilişkin “kurslara katılım sağlanamaması” şeklinde düşünenler, şunları söylemiştir:

Bu konuda da arabaların belli saatlerde gelmesi, taşınmalı öğrencilerin destekleme kurslarına kalamaması, fırsat eşitliğine olumsuz yönde etkilemektedir. Bu konularda da birçok şikâyet almaktadır. (Görüşmeci: İ4).

4.7. Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın yedinci alt problemi şudur: “Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunların çözümüne ilişkin, yönetici, öğretmen ve öğrencilerin önerileri nelerdir?” Bu alt problemin yanıtı olan veriler, temalar halinde Tablo 4.7’de görülmektedir.

Tablo 4.7. *Taşıma Merkezi Olan Okullardan Kaynaklanan Sorunların Çözüm Önerileri*

Tema	f	%
Köylere okul yapılmalı	5 (Ö2, M2, M5, M6, İ3)	26,31
Fiziksel koşullar iyileştirilmeli	4 (Ö3, Ö4, M4, İ2)	21,04
Öneri yok	4 (Ö1, Ö6, Ö8, M3)	21,04
Güvenlik görevlisi olmalı	3 (Ö7, M1, M8)	15,78
Öğretmen ve okul desteklenmeli	1 (M7, İ1)	10,57
Kursa katılanlar için ayrı araç olmalı	1 (İ4)	5,26

Tablo 4.7’de görüldüğü gibi öneriler “Köylere okul yapılmalı”, “Fiziksel koşullar iyileştirilmeli”, “Öneri yok”, “Güvenlik görevlisi olmalı”, “Öğretmen ve okul desteklenmeli” ve “kursa (destekleme ve yetiştirme kurslarına) katılanlar için ayrı araç sağlanmalı” temaları altında verilmiştir.

Çözüm önerisi olarak “köylere okul yapılmalı” diyenler, şunları söylemiştir:

Okul olmayan köylere okul yapılmalı. (Görüşmecisi: Ö2).

Çözüm önerisi şunlar: 1) Öğrenci azlığı nedeniyle kapatılan köy okullarının geri açılması. 2) Taşımali eğitim olan köylerde ek güvenlik görevlerinin mutlaka olması. En büyük problem, bence güvenlik. (Görüşmecisi: M2).

Ben köylerde olmasını tercih ediyorum okulların. Taşımadan daha çok buldukları yerde olursa okullar, daha verimli olacağını düşünüyorum eğitim sisteminin. (Görüşmecisi: M5).

Yani imkân varsa, her öğrencinin kendi evinin bulunduğu yerde eğitim almasını düşünüyorum. Yani taşımali eğitim en son çare. Zaten öğrenciler gelirken yolda ister istemez biraz yoruluyorlar, sabah yolculuk çekmek akşam yolculuk çekmekten azından burada kaybettikleri enerjilerini okulda kullanırlarsa, daha çok yararı olur diye düşünüyorum. (Görüşmecisi: M6).

Birbirine yakın olan köylerde okul sayısı artırılabilir. Hani onlar kendi arasında toplanabilir. (Görüşmecisi: İ3).

Çözüm önerisi olarak “fiziksel koşullar iyileştirilmeli” diyenler, şunları söylemiştir:

Sorunun çözülmesi için oraya kapalı bir alan yapılmalıdır bence. (Görüşmecisi: Ö3).

Bizler için öğle arası çok eğlenceli olabilir. (Görüşmecisi: Ö4).

Ek bina ya da yemekhanenin kendi binamızın içinde olması iyi olur diye düşünüyorum. (Görüşmecisi: M4).

Evet biraz önceki soruda, hem sorunları hem çözümleri bir arada söylediğim gibi, bu şekilde çözüm önerilerimiz olabilir. (Görüşmecisi: İ2).

Çözüm önerisi olarak “önerim yok” diyenler şunları söylemiştir:

Sorun olmadığı için sorun yok. (Görüşmeci: Ö1).

Yok. (Görüşmeci: Ö8).

Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan bir sorun olmadığı için çözüm önerisi söylemeyeceğim. (Görüşmeci: M3).

Taşıma merkezi olan okullar, gayet düzgün bir biçimde çalışmaya devam ediyorlar. Her okul böyle olursa, daha iyi bir eğitim olur. (Görüşmeci: Ö6).

Çözüm önerisi olarak “güvenlik görevlisi olmalı” diyenler, şunları söylemiştir:

Öğretmenler, öğrencilerin yaşadığı sorunlara şahit olduğunda, bunu müdüre iletebilirler ve bunun hakkında gerekli işlemler başlatılabilir. (Görüşmeci: Ö7).

Çocuklardaki uyum sorunu için öğretmenler, daha dikkatli olmalı, bu sorunları arkadaşlarıyla konuşarak giderebilirler. Öğle arasındaki güvenlik sorunu için de, taşımali okullara mutlaka güvenlik görevlisi verilmelidir. (Görüşmeci: M1).

Benim çözüm önerilerimden bir tanesi, mesela biz taşıma merkezi ortaokul olmamıza rağmen bizim güvenlik görevlimiz yok. Güvenlik görevlimizin olması, bizi özellikle öğle aralarında çocukların okul dışına çıkmasına engelleyeceği için ortaya çıkabilecek en büyük sorunu ortadan kaldıracaktır. Ben güvenlik görevlisi görevlendirmelerinin en başta taşıma merkezine yapılması gerektiğini düşünüyorum. (Görüşmeci: M8).

Çözüm önerisi olarak “öğretmen ve okul desteklenmeli” şeklinde düşünenler, şunları söylemiştir:

İhaleler daha ciddi yapılabilir. Özellikle sürücüler iyi seçilmeli. Bizim burada öyle bir sorunumuz yok, sürücülerden memnunuz. Ama genel olarak söylüyorum. Taşıma merkezi olan okullara ekstra bir ödenek ayrılmalı. Öğretmenlere ekstra ücret ödenmeli. Çünkü ekstra işler yapıyoruz, taşımadan kaynaklı olarak. Böyle şu anda aklıma gelen. (Görüşmeci: M7).

Çözüm önerisi olarak, öğretmenlere ek hizmet puanı verilebilir, aynı pansiyonlu okullarda çalışan öğretmenlere verildiği gibi. Hizmet puanı verilerek öğretmenlere bir nebze olsun farklılık yaratılabilir. Ya da ek ders saati ücreti ödenebilir, nöbetçi olduğu günlerde ödeme yapılabilir. Bu şekilde de aşılabılır diye düşünüyorum. (Görüşmeci: İ1).

Çözüm önerisi olarak “kursa (destekleme ve yetiştirme kurslarına) katılanlar için ayrı araç sağlanmalı” şeklinde düşünenler, şunları söylemiştir:

Dersler bittikten sonra düzenlenen destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrenciler için ayrı bir ulaşım aracı sağlanmalı. Araç olmadığı zamanlarda öğrenciler bu kurslara katılamıyor. Diğer öğrencilerle birlikte köylerine dönmek zorunda kalıyorlar. (Görüşmeci: İ4).

BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, toplanan verilerin ve yapılan çözümlerinin tartışılması ve tartışmalara paralel bir biçimde geliştirilen öneriler yer almaktadır.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Bu araştırma, taşımali eğitimin neden gerekli olduğuna, ulaşım sürecinde yaşanan sorunlara, öğle yemeğine ilişkin sorunlara ve taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunlara ilişkin yapılmıştır. Ulaşılan sonuçlar şöyle sıralanabilir:

Taşımali eğitimin gerekli olup-olmadığına ilişkin olarak;

– Öğrencinin yaşadığı köydeki okul, öğrenci sayısı az olduğu için önceki yıllarda kapatıldığı için, diğer bir deyişle köyde artık bir okul bulunmadığı için,

– Günümüzde de öğrencinin yaşadığı köyde çok az öğrenci olduğu için okulun yeniden açılması olanaklı olmadığı için,

– Öğrencilerin daha nitelikli eğitim alabilmeleri için

taşımali eğitim gereklidir ve önümüzdeki yıllarda da sürmelidir. Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğu böyle düşünmektedirler. Çok az sayıda katılımcı, köylerdeki okulların yeniden açılmasını düşünmektedir.

Ulaşımında yaşanan sorunlara ilişkin;

– Bazı araçlar eski ve bakımsız,

– Bazı sürücüler bilinçsiz ve dikkatsiz,

– Hava koşulları nedeniyle zaman zaman zorluk yaşanabiliyor

şeklinde düşünen katılımcılar çoğunluktadır. “Sorun yok” diyen çok az sayıda katılımcı vardır.

Öğle yemeğinde yaşanan sorunlara ilişkin;

– Yemekler, zaman zaman soğuk geliyor,

– Menüler, zaman zaman çocuklara yönelik olmuyor,

– Yemek miktarı, zaman zaman az oluyor,

– Yemek kalitesi, zaman zaman düşük oluyor,

– Bazı okullarda yemekhane yok,

– Bazı okulların yemekhanelerinde düzen eksik

şeklinde düşünen katılımcılar çoğunluktadır. “Sorun yok” diyen çok az sayıda katılımcı vardır.

Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunlara ilişkin;

- Bazı ana-babaların okul ile iletişimleri eksiktir,
 - Çevre köylerden taşıma ile gelen öğrencilerden bazıları, uyum sorunları yaşamaktadır,
 - Zaman zaman güvenlik eksikliği yaşanmaktadır, özellikle öğle tatillerinde,
 - Bazı okulların fiziksel eksikleri vardır,
 - Birçok okulda, öğrencilerin öğle tatilinde zaman geçirecek ortamları yoktur,
 - Öğretmenlere fazladan sorumluluk yüklenmektedir
- şeklinde düşünen katılımcılar çoğunluktadır. “Sorun yok” diyen az sayıda katılımcı vardır.

Demir ve Eryaman tarafından yapılan (2020) çalışmanın bulguları ile bu çalışmanın bulguları benzerdir. Demir ve Eryaman (2020) tarafından yapılan çalışmanın sonuçları şöyle özetlenebilir: Antalya ili Korkuteli ilçesinin köylerinde taşımali eğitim sürecinde önemli sorunlar yaşanmaktadır. Özellikle, taşımayı gerçekleştiren ulaşım araçlarının bakımsızlığı, sürücülerin tutum ve davranışları, katılımcıların üzerinde durduğu konulardan birisidir. Taşımali eğitimde yaşanan ulaşım sorunlarının çözümüne ilişkin “araçlar bakımlı olmalı ve sürücüler eğitilmeli” şeklinde bir öneri yer almaktadır. Bu vb sonuçlar, bu araştırmanın sonuçları ile benzerdir.

Demir ve Eryaman tarafından yapılan (2020) çalışmanın sonuçlarına göre: taşımali eğitimde yaşanan ulaşım sorunlarına ilişkin “hava koşulları” şeklinde görüş bildirenler bulunmaktadır. Korkuteli ilçesinin köyleri, her ne kadar coğrafi olarak Antalya il sınırları içerisinde bulunsada kırsal kesimde kaldığı için özellikle kış aylarında gündüz hava 3 derecelere kadar düşmektedir. Temmuz, Ağustos, Eylül Ayları dışında oldukça yağışlı geçen bir iklime sahiptir. Bu durumun taşımali eğitim için sorun oluşturduğu veli, öğrenci ve öğretmen görüşlerinden anlaşılmaktadır. İklim koşullarının taşımali eğitim için sorun oluşturduğu, soğuk ve yağışlı geçen havalardan, öğrencilerin üşümesine neden olabileceği gibi, derslerini de olumsuz etkilediği söylenebilir, denilmektedir. Anılan sonuçlar, bu araştırmanın ulaştığı sonuçlar ile benzerdir.

Demir ve Eryaman tarafından yapılan (2020) çalışmanın sonuçlarına göre: Taşıma merkezi olan okuldan kaynaklanan sorunlara ilişkin “bazı okulların fiziksel eksikleri vardır” şeklinde düşünenler vardır. Okuldan kaynaklanan sorunlar arasında, en çok veli, öğrenci ve öğretmenler tarafından dile getirilen sorun, okulun fiziksel olanaklarının yetersizliğidir. Bu sonuç, bu araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

Uraslı tarafından yapılan (2017) çalışmanın sonuçlarından biri şöyledir: Taşımali öğrenciler için gelen yemeğin besin değeri yetersizdir ve öğrenciyi doyuracak miktarda

da değildir. Yemek ihalesini alan bazı firmalar, düzenli olarak denetlenmemektedir. İhale bedelinin altında hizmet vererek kâr oranını artırma çabaları da yemekteki kaliteyi düşürmektedir. Uraslı'nın (2017) ulaştığı sonuçlar ile bu araştırmanın ulaştığı sonuçlar benzerlik göstermektedir. Nitekim, bu çalışmada ulaşılan sonuçlardan biri şöyledir: Taşımali eğitimin yemek sürecinde yaşanan sorunların başında “yemek miktarı zaman zaman az oluyor ve yemek kalitesi zaman zaman düşük oluyor.”

Uraslı tarafından yapılan (2017) çalışmanın sonuçlarından biri şöyledir: “Taşımali öğrenciler için gelen yemeğin yenilebilmesi için uygun yer olmamasıyla ilgili sorunlar yaşanmaktadır. Bunun nedeni, taşıma merkezi olan okulların, taşıma merkezi olmadan önce taşımali eğitime uygun hale getirilmemesidir.” Uraslı'nın (2017) ulaştığı sonuçlar ile bu araştırmanın ulaştığı sonuçlar benzerlik göstermektedir. Nitekim, bu çalışmada ulaşılan sonuçlardan biri şöyledir: Bazı okulların yemekhanelerinde düzen eksik. Diğer bir deyişle bu araştırma, Uraslı'nın yaptığı araştırma tarafından desteklenmektedir.

Uraslı tarafından yapılan (2017) çalışmanın sonuçlarından biri şöyledir: “Çevre köylerden gelen taşımali öğrencilerin evlerinin uzak olması nedeniyle, bu öğrencilerin ana-babaları okulda düzenlenen toplantılara katılmamaktadır, zaman zaman okulu ziyaret etmemektedir ve bunun sonucunda öğretmenler ile aralarında iletişim sorunu yaşanmaktadır”. Nitekim, bu çalışmada ulaşılan sonuçlardan biri şöyledir: “Bazı ana-babaların okul ile iletişimi eksiktir”. Diğer bir deyişle bu araştırma, Uraslı'nın yaptığı (2017) araştırma tarafından desteklenmektedir. Benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Uraslı tarafından yapılan (2017) çalışmanın sonuçlarından biri şöyledir: “Taşıma merkezi olan okullarda öğretmenlere ve yöneticilere fazladan sorumluluk yüklenmektedir, iş yükü artmaktadır. Bu durum, yöneticilerin ve öğretmenlerin tutum ve davranışlarını olumsuz etkilemektedir. Uraslı'nın (2017) ulaştığı bu sonuç ile bu araştırmanın ulaştığı sonuç benzerdir. Diğer bir deyişle bu araştırma, Uraslı'nın yaptığı (2017) araştırma tarafından desteklenmektedir. Ancak bu çalışmada “yönetici ve öğretmenlerin tutum ve davranışlarının olumsuz etkilendiği” şeklinde bir sonuca ulaşılmamıştır. Bu bağlamda bu araştırma ile Uraslı'nın yaptığı (2017) araştırma farklılık göstermektedir.

Sonuç olarak, taşımali eğitimde yaşanan birçok soruna karşın Türkiye'de okullaşma oranını artırmak ve her yöredeki öğrencilere fırsat eşitliği sağlamak için taşımali ilköğretim, çok iyi bir planlama örneğidir. Farklı coğrafya ve iklim koşullarına sahip ve dağınık bir yerleşim düzenine sahip olan Türkiye'de her köye okul açmak, ekonomik de değildir, verimli de değildir, eğitimsel de değildir. Öğrencileri belli merkez

köylerde-kasabalarda toplayıp eğitim vermek, çok daha etkili ve ekonomiktir (Tuzcu, 2014, 149).

5.2. Öneriler

Taşınmalı eğitimin işlevsel olması, fırsat ve olanak eşitliğinin sağlanması için şu çalışmalar yapılabilir:

Ulaşım sürecinde;

- Öğrencileri başka bir okula taşınan köylere kapalı durak yapılmalı,
- Araç sürücülerine eğitim verilmeli ve araçları daha dikkatli sürmeleri sağlanmalı,
- Taşıma araçları yenilenmeli ve bakımları yapılmalı,
- Araçlara ve sürücülere yönelik denetimler artırılmalı,
- Olumsuz hava koşulları için önceden hazırlıklar yapılmalı.

Bu çalışmalar yapılırsa, sorunların çözüleceği belirtilmektedir. Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğu böyle düşünmektedirler.

Öğle yemeğine ilişkin sorunlar;

- Öğrencilere sorularak,
- Yemek miktarı artırılarak,
- Yemek şirketinden satın almak yerine okula bir aşçı tutularak,
- Yemek kalitesini artırarak,
- Her okula 30 - 40 öğrenci kapasiteli bir yemekhane yapılarak,
- Yemekhanede gerekli düzen sağlanarak,
- Sık sık denetim yapılarak

çözümü kavuşacaktır. Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğu böyle düşünmektedirler.

Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunlara ilişkin;

- Taşıma merkezi olacak okul, birbirine yakın köylere göre seçilmeli,
- Yeterli fiziksel ortama ve donanıma sahip olmalı,
- Güvenlik görevlisi olmalı, özellikle öğle tatilinde öğrencilerin kontrol edilebilmesi için,
- Taşıma merkezi olan okulda çalışan öğretmenlere, ek ücret ya da ek hizmet puanı verilmeli,
- Çevre köylerden gelen ve destekleme ve yetiştirme kurslarına katılan öğrenciler için taşıma aracı sağlanmalı.

Bu çalışmalar yapılırsa, sorunların çözüleceği belirtilmektedir. Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğu böyle düşünmektedirler.

KAYNAKÇA

- Ağırkaya, A. (2010). *Taşımalı Eğitim Uygulamasında Öğretmen ve Öğrencilerin Karşılaştıkları Güçlükler*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Akyol, Avni. (1990) *1991 Yılı Bütçe Raporu*. Ankara: MEB.
- Arı, A. (2003). Taşımalı İlköğretim Uygulaması (Uşak Örneği). *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 101-115.
- Altunsaray, A. (1996). *Taşımalı İlköğretim Uygulamasının Deđerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Başaran, E. (1982). Temel Eğitim ve Yönetimi. Ankara Üniversitesi. *Eğitim Fakültesi Yayını*, 111.
- Bilek, E. ve Kale, M. (2012). Taşıma Merkezi Okullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Taşımalı Eğitim Uygulaması. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(3), 609-632.
- Bilgin Aksu, M. ve Kaya A. (2004, Temmuz). *Fırsat ve Olanak Eşitliğinin Sağlanmasında Bir Adım Olarak Taşımalı Eğitim: Bir Örnek Olay Çalışması*. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Büyükkaragöz, S. ve Şahin, H. (1995). Taşımalı ilköğretim uygulamaları. *Eğitim ve Bilim*, 19 (16), 38-45.
- Büyükboyacı, Ş. (1998). Taşımalı İlköğretim ve Sorunları “Çanakkale İli Örneği” Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale.
- Çabuk Kaya, N. (2006). Taşımalı Eğitim Programındaki İlköğretim Öğrencilerinin Durumları: Silopi Köyleri Örneğinde Bir Sosyal Deđerlendirme. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 46(2), 105-116.
- Demir M. ve Eryaman M.Y. (2020). Taşımalı İlkokul Uygulaması ve Karşılaşılan Sorunlar: Antalya ili Korkuteli Kırsalı Örneği. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15 (35), 213-247.
- Gülmez E. (2019). İlkokullarda Taşımalı Eğitim Uygulamasına Yönelik Görüşler (Denizli İli Buldan İlçesi Örneği). *MEB*, 228, 437-461.
- Kabaş, N. (2006). Taşımalı İlköğretim Uygulamasında Karşılaşılan Sorunlar: Bolu İli Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Karakütük, M. (1996). Taşımalı İlköğretim Uygulaması ve Sorunları, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi : Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kaya, A. ve Bilgin Aksu, M. (2009). Fırsat ve Olanak Eşitliğinin Sağlanmasında Bir Adım Olarak Taşımalı Eğitim. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(27), 177-189.
- Küçüksüleymanoglu, R. (2006). Taşımalı Eğitim (Bursa İli Örneği). *İlköğretim Online*, 5 (2), 16-23.
- MEB. (2000). İlköğretim Genel Müdürlüğü Taşımalı İlköğretim Yönetmeliği. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB. (2005). Taşımalı İlköğretim Uygulamaları (<http://meb.gov.tr/iogm.gov.tr>).

- MEB, (2014). Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği. (www.meb.gov.tr).
- MEB. (2021). Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Yönetici Seçme ve Görevlendirme Yönetmeliği (www.mevzuat.gov.tr).
- MEB. (2021). Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim (2020-2021), (http://sgb.meb.gov.tr).
- Öztürk, H. (2001). *Belçika'da ve Türkiye'de zorunlu eğitim*. Ankara: Nobel Dağıtım.
- Recepoğlu, E. (2009). Taşımali ilköğretim uygulaması ve karşılaşılan sorunlar: Kastamonu İli örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17 (2), 427-444.
- Tekışık, H. H. (1968). *Birleştirilmiş köy okullarında eğitim öğretim*. Ankara: Tekışık Matbaası.
- Tunç, S. (1969). Türkiye'de Eğitim Eşitliği. Ankara: Başnur Matbaası.
- Tuzcu, G. (2014). *Eğitim Planlaması*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Tuzcu, G. (2021) *Eğitim Ekonomisi*. Pegem A Yayını, Ankara.
- Uraslı, T. (2017). Taşımali İlkokullarda Müdürlerin Karşılaştıkları Sorunların Belirlenmesi. *Uluslararası Liderlik Eğitimi Dergisi*, 1(1), 40-43.
- Uslu, Ö. (2017). *İlköğretimde Taşımali Eğitim Uygulaması*. Yüksek Lisans Projesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. (http://acikerisim.pau.edu.tr).
- Ünal, S. (1984). Eğitimde Fırsat Eşitsizliği Araştırması. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yeşilyurt, M., Orak, S., Tozlu, N., Uçak, A. ve Sezer, D. (2007). İlköğretimde Taşımali Eğitim Araştırması Van İl Merkezi Örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (19), 197-213.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EKLER

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-16605029-44-44253671
Konu : Anket Uygulama İzni

23/02/2022

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünün 09.02.2022 tarihli ve 166673 sayılı yazıları.

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi (İ.Ö.) Tezsiz Yüksek Lisans Programı öğrencisi Yaşar SOĞANCI, "Taşımali İlköğretimde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Denizli İli Çardak ve Bozkurt İlçeleri)" konulu proje çalışmasına yönelik hazırlanmış olduğu anket/ölçek formlarını İlgi yazı gereği Müdürlüğümüze bağlı Denizli ili Bozkurt ve Bozkurt ilçelerinde bulunan taşımali eğitim uygulaması yapan ilkokul ve ortaokullarda öğrenim gören öğrenciler ile görev yapan öğretmenlere ve yöneticilere uygulamak istemektedir.

Yukarıda adı geçen müracaat ile ilgili (Lisans/Lisansüstü/Doktora) öğrencileri ve Öğretim Görevlilerinin ilgi yazıları ekinde belirtmiş oldukları okullarda, (Ortaöğretim/İlköğretim/Okulöncesi) konuları ile ilgili anket çalışmalarının 2020/2 Nolu "Araştırma Uygulama İzinleri" Genelgesinde belirtilen esaslar gereğince; Okul ve kurumların eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde 2021/2022 eğitim-öğretim yılı içinde denetimi ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre, onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının uygulanması, ilgili genelgenin 28. Maddesi ve "Araştırma İzni Başvuru Taahhütnamesi"nin 16. Maddesi gereği **sonuç raporunun çalışma bitiminden itibaren 30 gün içerisinde kurumunuz aracılığı ile gönderilmesi** Müdürlüğümüze uygun görülmüştür.

Olurlarınıza arz ederim.

Süleyman EKİCİ
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
23/02/2022
Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Kurumunuzca Müdürlüğümüzden talep edilen araştırma isteklerine ait Makam Onayı ve Müdürlüğümüze Onay verilen anket formları ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:
1-Anket Formları

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : M.Akif Ersoy Mah. 29 Ekim Bulv.No:174/1
Merkezefendi/DENİZLİ
İnternet Adresi: <http://denizli.meb.gov.tr>
E-Posta: ab20@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>
Bilgi için: Hüseyin ERKOÇ-V.H.K.İ. / Sefa GELMİŞ-Sef
Telefon No : 0 (258) 234 20 95
Faks : 0 (258) 234 20 99

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 4e29-9946-3fd1-9be8-6b7b kodu ile teyit edilebilir.

Evrak Tarih ve Sayısı: 04.02.2022-E.164588

Sayın Katılımcımız

Katılacağınız bu çalışma, "Taşımali Eğitimde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerilerine İlişkin Görüşler (Denizli İli- Çardak ve Bozkurt İlçeleri)" adıyla, Yaşar SOĞANCI tarafından 14/02/2022 ile 01/06/2022 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Denizli İli Çardak ve Bozkurt İlçelerinde Taşımali eğitim yapan okullarda yaşanan sorunların neler olduğunun tespiti ve bu sorunlara gösterilen çözüm önerilerinin neler olduğunu tespit etmektir.

Araştırmanın Nedeni: O Bilimsel araştırma O Tez çalışması

Araştırmanın Yapılacağı Yer(ler): Çardak ve Bozkurt İlçelerinde resmi ilk ve ortaokullar

Araştırma Uygulaması: Görüşme
10.2017.58
3236
7.02.2022

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Yaşar SOĞANCI

İletişim Bilgileri : Çardak Ortaokulu Çardak/Denizli 0505 492 99 09

Yukarıda bilgileri bulunan araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

.../.../.....

İsim-Soyisim İmza:

Katılımcı Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

* Evrak Tarih ve Sayısı: 02.02.2022-E.164502

Ek-1
Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, "Taşımali Eğitim Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerilerine İlişkin Görüşler (Denizli İli - Çardak ve Bozkurt İlçeleri) adıyla, 14 Şubat 2022- 01 Haziran 2022 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Taşımali Eğitim Uygulamasında Yaşanan Sorunları tespit etmek ve bu sorunlara çözüm önerileri bulmaktır.

Araştırma Uygulaması: Görüşme şeklindedir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığının ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılımıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılmaya katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmamama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Yaşar SOĞANCI

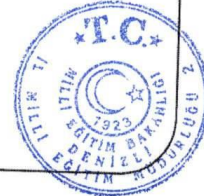
İletişim bilgileri : Çardak Ortaokulu / Çardak yasarsoganci20@gmail.com 0505 4929909

*Velisi bulunduğum sınıfı numaralı öğrencisi
.....'in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum.
(Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).*

...../...../.....
İsim-Soyisim İmza:

Veli Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

Evrak Tarih ve Sayısı: 02.02.2022-E.164582

9

EKLER

Taşımali Eğitime Yönelik Görüşme Formu

Görev unvanı:

Müdür ()

Müdür Yardımcısı ()

Öğretmen ()

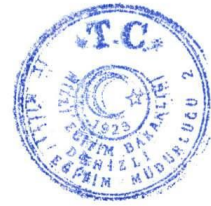
Öğrenci ()

Cinsiyet: Kadın () Erkek () *10.201.1.58*

Yaş: *3236*

Çalıştığınız / Okuduğunuz okul türü: *7.02.2022*
İlkokul () Ortaokul () Lise ()

1. Taşımali eğitime neden gereksinim duyulduğuna ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Ulaşımında yaşanan sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Ulaşımında yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?
4. Öğle yemeğinde yaşanan sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Öğle yemeğinde yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?
6. Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
7. Taşıma merkezi olan okullardan kaynaklanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?

ÖZGEÇMİŞ